

ИНЖИЛ

ЯХЯНЫҢ ХОШ ХАБАРЫ

1–НЖИ БАП

Эбеди сөз жан-тен боляр

¹ Озал-башда Сөз барды, Сөз Худайдады, Сөз Худайың Өзүди. ² Ол озал-башда Худайдады. ³ Хемме зады Ол яратды, ярадылан затларың хич бири Онсуз ярадылмады. ⁴ Онда яшайыш барды, яшайыш болса ынсанларың нуруды. ⁵ Бу нур гаранкылыкда парлаяндыр, гаранкылык оны өчүрип билен дэлдир*.

⁶ Худай тарапындан иберилен бир адам барды, онуң ады Яхяды. ⁷ Ол гүвәлик этмәге, хеммелериң өзи аркалы иман этмеги үчин Нур хакда гүвәлик этмәге гелипди. ⁸ Онуң өзи нур дэлди, ол дине нур хакда гүвәлик этмелиди. ⁹ Әхли ынсанлары ягтыландырян хакыкы нур дүнийә гелди.

¹⁰ Ол дүнийәдеди, дүнийә Ол аркалы ярадылыпды, эмма дүнийә Оны танамады. ¹¹ Ол өзүниңкилере гелди, өзүниңкилер Оны кабул этмедилер. ¹² Эмма Ол Өзүни кабул эденлере, адына иман эденлере Худайың огланлары болма хукугыны берди. ¹³ Олар гандан, бедениң ислеги билен я-да адамың ислеги билен догулман, эйсем, Худайдан догулдылар.

¹⁴ Сөз жан-тен болуп арамызда яшады; биз Онуң шөхратыны, Атасының ялңыз Оглуның мерхеметден, хакыкатдан долы шөхратыны гөрдүк.

---

* 1:5 Оны өчүрип билен дэлдир — я-да «оңа дүшүнип билен дэлдир».

¹⁵ Яхя Ол хакда гүвә гечип гыгырды: «Мениң ызымдан бир адам гелер, Ол менден үстүндир, чүнки Ол менден овал барды диеним, ине, Шудур». ¹⁶ Онун долулыгындан бизиң хеммәмиз мерхемет үстүне мерхемет алдык. ¹⁷ Чүнки Муса аркалы Мукаддес Канун берилди, Иса Месих аркалы болса мерхемет ве хакыкат пейда болды. ¹⁸ Худайы хич ким хич хачан гөрөн дәлдир. Оны бизе Атасының гужагында болан ялңыз Оглы танатды.

Чокундырыжы Яхя

¹⁹ Ехудылар Иерусалимден руханылары, левилери иберип, Яхядан: «Сен ким?» дийип соранларында, онун гүвәлиги шейле болды. ²⁰ Ол ыкпар этди, инкәр этмеди. «Мен Месих дәл» дийип ыкпар этди. ²¹ Онсоң олар: «Онда, сен Ылясмы?» дийип сорадылар. Ол: «Ёк» дийди. «Шол гелжек пыгамберми?» дийдилер. Ол: «Ёк» дийип жогап берди. ²² «Онда сен ким? Биз өзүмизи бу ере ёлланлара нәме жогап берели, сен өзүң хакда нәме диййәрсин?» дийип сорадылар. ²³ Яхя: «Мен, Ишая пыгамбериң айдышы ялы, Реббинң ёлуны догрулаң дийип, чөлде гыгыряның сеси» дийди. ²⁴ Иберилең адамлар фарисейлердендилер. ²⁵ Олар ондан: «Эгер сен Месих, Ыляс я-да шол пыгамбер дәл болсаң, онда нәме үчин чокундырыарсың?» дийип сорадылар. ²⁶ Яхя олара шейле жогап берди: «Мен сув билең чокундырыарын, йөне сизиң араңызда бири бар, сиз Оны танамаярсыңыз. ²⁷ Менден соңра гелжек Шолдур. Мен Онун чарыгының багыны чөзмәге-де мынасып дәлдириң».

²⁸ Бу Иордан дерясының аңырсында, Бейтанияда, Яхяның чокундырян еринде болды.

Худайың гузусы

²⁹ Эртеси гүн Яхя өзүне тарап гелиән Исаны гөрүп: «Ине, Шу дүнйәниң гүнәсини Өз үстүне алан Худайың Гузусыдыр» дийди. ³⁰ Мениң ызымдан бир адам гелер, Ол менден үстүндир, чүнки Ол менден овал барды дийип айданым,

ине, Шудур. ³¹ Мен Оны танаярдым, йөне Ол Ысрайылда аян болсун дийип, сув билен чокундырмага гелдим». ³² Яхя гүвә гечип, шейле дийди: «Мен Рухуң Гөкден кепдери ялы инип, Онуң үстүнде дураныны гөрдүм. ³³ Мен Оны танаярдым, йөне мени сув билен чокундырмага ёллан Худай мана Рухуң инип, кимиң үстүнде дураныны гөрсен, Мукаддес Рух билен чокундыржак Шолдур дийди. ³⁴ Мен гөрүп, Онуң Худайың Оглудыгына шаят болдум».

Исаның илкинҗи шәгиртлери

³⁵ Эртеси гүн Яхя ене өз шәгиртлериниң икиси билен дурды. ³⁶ Ол гезип йөрен Исаны гөрүп: «Ине, Худайың Гүзусы!» дийди. ³⁷ Онуң айданларыны эшиден ики шәгирт Исаның ызына эерди. ³⁸ Иса ызына гарап, аркасындан гелйәнлери гәрди ве олар: «Нәме гөзлейәрсиниз?» дийди. Олар Ондан: «Мугаллым, Сен ниреде яшайарсың?» дийип сорадылар. ³⁹ Иса олар: «Гелиң, гөрүң» дийди. Олар барып, Исаның ниреде яшайаныны гөрдүләр ве шол гүн Онуң янында галдылар. Гүндиз сагат дөрдүң төверегиди. ⁴⁰ Яхяның айданларыны эшидип, Исаның ызындан гиден ики адамың бири Симун Петрусың доганы Андреасды. ⁴¹ Ол илки өз доганы Симуны тапып, оңа: «Биз Меси́хи (ягны Христосы) тапдык» дийди. ⁴² Оны Исаның янына алып барды. Иса оңа гарап: «Сен — Ионаның оглы Симун. Сениң адың Кефас (тержиме эдилеңде Петрус, ягны Гая диймекдир) болар» дийди.

⁴³ Эртеси гүн Иса Желилә гитжек болуп, Филипусы тапды, оңа: «Мениң ызыма дүш!» дийди. ⁴⁴ Филипус хем Андреас ве Петрус ялы Бетсайда шәхеринденди. ⁴⁵ Филипус Натанаели тапып, оңа: «Биз Мусаның канунында, пыгамберлериң язгысында язылан Юсубың оглы насыралы Исаны тапдык» дийди. ⁴⁶ Натанаел оңа: «Насырадан оңлы зат чыкармыка?» дийди. Филипус хем оңа: «Гел-де, гөр» дийди. ⁴⁷ Иса Натанаелиң Өзүне тарап гелйәнини гөрүп, ол хакда: «Ине, хилесиз, хакыкы ысрайыллы» дийди.

⁴⁸ Натанаел Оңа: «Сен мени ниреден танаярсың?» дийди. Иса оңа: «Филипус сени чагырмазындан өң, мен сени инжир агажының ашагындакаң гөрдүм» дийип жогап берди. ⁴⁹ Натанаел Оңа: «Мугаллым, Сен Худайың Оглусың, Сен Ысрайылың Патышасысың» дийди. ⁵⁰ Иса оңа: «Сени инжир агажының ашагындакаң гөрдүм дийип айданым үчин Маңа иман эдйәрсинми? Сен мундан улы затлары гөрөрсин» дийди. ⁵¹ Онсоң оңа шейле дийди: «Мен сизе, хақыкатдан-да, догрусыны айдярын, мундан бейләк сиз Гөгүң ачылып, Худайың перишделериниң Ынсан Оглу-ның үстүнө инип-чыкышыны гөрөрсиниз».

2—НЖИ БАП

Исаның илкинжи мугжызасы

¹ Шондан ики гүн соң, Желилэниң Кана шәхеринде ника тойы болды. Исаның эжеси-де шол ердеди. ² Иса ве Онун шәгиртлери-де тоя чагырылыпдылар. ³ Шерап етмезлик эденде, Исаның эжеси Оңа: «Шераплары ёк» дийди. ⁴ Иса оңа: «Эй хатын, Мениң ишимин саңа нәме дахылы бар? Мениң вагтым энтек гелип етенок» дийди. ⁵ Эжеси хызматкәрлере: «Сизе нәме дийсе, шоны эдин» дийди. ⁶ Шол ерде ехудыларың тәрет кылмак үчин уланылян, хер бири ики я үч өлчөг тутян алты саны дашдан ясалан сув күйзеси барды. ⁷ Иса хызматкәрлере: «Күйзелери сув билен долду-рын» дийди. Олары агызларына ченли долдурдылар. ⁸ Онсоң хызматкәрлере: «Инди шулардан гуюп, тоюң гурамачысына әкидин» дийди. Олар хем әкитдилер. ⁹ Тоюң гурамачысы шераба өврүлен сувы дадып гөрөнде, онун ниреден геленини билмән, (муны диңе сув гуян хызматкәрлер билйәрди) өйлөнийән йигиди чагырып, оңа шейле дийди: ¹⁰ «Хер кес өңи билен говы шерабы, көп иченлеринден соң болса эрбедини берйәндир, эмма сен говы шерабы хенизе ченли саклап гоюпсың». ¹¹ Шейлеликте, Иса илкинжи аламатыны Желилэниң Кана шәхеринде йүзе чыкарып, Өз шөхратыны гөркезди. Шәгиртлери Оңа иман этдилер.

Иса сөвдегәрлери ыбадатханадан ковяр

¹² Шондан соң Иса эжеси, доганлары ве шәгиртлери билен Капернаума гитди. Ол ерде бирки гүн галдылар. ¹³ Ехудыларың Песахы якынлашанда, Иса Иерусалиме гитди. ¹⁴ Ол ыбадатханада сыгыр, гоюн, кепдери сатянлары, пул чалшып отуранлары гәрди. ¹⁵ Йүпден бир дүрре өрүп, гоюнлардыр сыгырлары билен бирликде барыны ыбадатханадан ковды, пул чалышянларың пулларыны дөкди, өңлериндәки текжелерини йыкды. ¹⁶ Кепдери сатянлара: «Булары бу ерден әкидин, Атамың өйүни дүкана өвүрмән» дийди. ¹⁷ Шонда шәгиртлериң ядына Мукаддес Язгыдакы «Сениң өйүне болан ыхласым Мени иер» дийлен сөзлер дүшди.

¹⁸ Ехудылар гаршы чыкып, Ондан: «Сен шейле этмәге ыгтыярың барлыгына бизе нәме алапат гөркезерсиң» дийип сорадылар. ¹⁹ Иса олара: «Сиз шу ыбадатхананы йыкың, Мен оны үч гүнүң ичинде дикелдерин» дийип жогап берди. ²⁰ Ехудылар Оңа: «Бу ыбадатхана кырк алты йылда салынды, Сен оны үч гүнде дикелдерсиңми?» дийдилер. ²¹ Йөне Иса ыбадатхана дийип, Өз беденине айдярды.

²² Иса диреленден соң, шәгиртлери Онүң айданыны ятлап, Язга, Исаның сөзлерине иман этдилер. ²³ Песах байрамында Иерусалимдекә Исаның гөркезен алапатларыны гөрөнлериң көпүси Онүң адына иман этдилер. ²⁴ Эмма Иса әхли адамлары танаянлыгы үчин, олара Өзүни ынанмаярды. ²⁵ Ол адам бабатда хич кимиң гүвәлигине мәтәч дәлди, чүнки ынсанда нәме бардыгыны Өзи билйәрди.

3—НЖИ БАП*Иса билен Никодимос*

¹ Фарисейлериң арасында Никодимос атлы бир адам барды, ол ехудыларың башлыкларынданды. ² Бу адам гижәниң ичинде Исаның янына гелип, шейле дийди:

«Мугаллым, биз Сениң Худайдан гелен бир мугаллымдыгыны билйәрис, чўнки Худай Өзи билен болмаса, хич ким Сениң гөркезен алааматларыңы гөркезип билмез». ³ Иса оңа: «Хакыкатдан-да, саңа догрусыны айдярын, гайтадан догулмадык адам Худайың Патышалыгыны гөрүп билмез» дийип жогап берди. ⁴ Никодимос Оңа: «Гарран адам гайтадан нәхили доглуп билер? Ол ене-де энесиниң гөвресеине гирип доглуп билерми?» дийди. ⁵ Иса шейле жогап берди: «Хакыкатдан-да, Мен саңа догрусыны айдярын, сувдан ве рухдан догулмадык адам Худайың Патышалыгына гирип билмез. ⁶ Беденден доглан бедендир, рухдан доглан рухдур. ⁷ Саңа гайтадан догулмалысыңыз диййәниме гең галма. ⁸ Ел ислән еринде өвүсйәр, сен онуң шуввулдысыны эшидйәрсин-де, ниреден гелип, нирә баряныны билмәйәрсин. Рухдан догланларың әхлиси хем шейледир». ⁹ Никодимос Ондан: «Бу нәхили болуп билер?» дийип сорады. ¹⁰ Иса оңа шейле жогап берди: «Сен Ысрайылың мугаллымы болуп-да, булары билмәйәрсинми? ¹¹ Хакыкатдан-да, Мен саңа догрусыны диййәрин, биз биленимизи айдярыс, гөренимизе гүвә гечйәрис, йөне сиз бизиң гүвәлигимизи кабул этмәйәрсиниз. ¹² Мениң ердәки затлар барада айдяналарыма ынанмасаңыз, онда Гөкдәки затлар барада айтсам, нәхили ынанарсыңыз? ¹³ Хич ким Гөгә чыкан дәлдир; оңа диңе Гөкден инен ве Гөкде болан Ынсан Оглы чыкандыр. ¹⁴ Мусаның чөлде йыланы ёкарык галдырышы ялы, Ынсан Оглы-да ёкарык галдырылмалыдыр. ¹⁵ Шейлеликте, Оңа ынаняналарың хич бири хеләк болман*, эбеди яшайша говшар. ¹⁶ Чўнки Худай дүнийәни көп сөййәнлиги үчин, Оглуна иман эденлериң хич бири хеләк болман, эбеди яшайша говушсын дийип, Өзүниң екеже Оглуны берди. ¹⁷ Худай Оглуны дүнийәни хөкүм этсин дийип дәл-де, әйсем, дүнийә Ол аркалы халас болсун дийип иберди. ¹⁸ Оңа

---

* 3:15 *Хич бири хеләк болман* — иң гадымы голязмаларда: «хем-меси».

ынанян хөкүм эдилмез, ынанмаян болса, Худайың екеже Оглуның адына иман этмейэнлиги үчин эййәм хөкүм эдилендир. ¹⁹Хөкүм шундан ыбарат: дүнйә нур инди, йөне адамлар гаранкылыгы нурдан говы гөрдүлер, чүнки оларың ишлери яманлыкды. ²⁰Шер иш эдйән нуры йигренйәндир, ол ишлериниң әшгәр болмазлыгы үчин нура гелийән дәлдир. ²¹Эмма хак иш эдйән ишлериниң Худай аркалы эдилйәндиги әшгәр болсун дийип нура гелийәндир».

Иса билен Чокундырыжы Яхя

²²Шундан соң Иса шәгиртлери билен Яхуда үлкесине гидип, бирнәче вагтлап олар билен шол ерде галып чокундырды. ²³Яхя хем Салымың голайындакы Энонда чокундырарды, чүнки ол ерде сув болды, адамлар хем барып чокундырылардылар. ²⁴Чүнки Яхя энтек зындана атылманды.

²⁵Яхяның шәгиртлери билен кәбир ехудылар арасында тәрет меселесинде жедел чыкды. ²⁶Олар Яхяның янына гелип: «Мугаллым, Иорданың аңырсында сениң янында болан, сениң гүвәлик эден адамың, ине, чокундырар, хем-мелер Оңа барярлар» дийдилер. ²⁷Яхя олара жогап берип, шейле дийди: «Адам Гөкден берилмедик хич бир зады алып билмез. ²⁸„Мен Месих дәл, йөне Оңдан өң иберилдим“ диениме сизиң өзүңиз шаятсыңыз. ²⁹Кимиң гелинлиги бар болса, ол гиевдир. Эмма гиевиң досты онуң янында дуруп, сесини эшидип, онуң овазына гаты шатланяндыр. Мениң бу шатлыгым-да хәзир ерине етди. ³⁰Ол бейгелмелидир, мен песелмелидирин. ³¹Ёкардан гелен хеммеден ёкарыдыр. Ерден болан еринкидир, ердәкилер ялы геплейәндир. Гөкден гелен хеммеден ёкарыдыр. ³²Ол гөренине, эшиденине гүвәлик эдйәр, йөне Онуң гүвәлигини хич ким кабул этмейәр. ³³Эмма Онуң гүвәлигини кабул эден Худайың хақыкатдыгыны тассыкляяндыр. ³⁴Чүнки Худай тарапын Ёлланан Худайың сөзлерини сөзлейәндир, себәби Худай Рухы өлчег билен бермейәр. ³⁵Ата Оглы сөййәр

ве Ол әхли зады Онуң элине берендир. ³⁶Огла иман эден эбеди яшар. Огла иман этмедик яшайыш гөрмез, Ол Худайың газабына сезевар болар».

4–НЖИ БАП

Иса билен самариялы аял

¹Яхя гаранда, Өзүниң көп шәгирт эдиненлиги ве чокундырыянылыгы барада фарисейлере хабар етендигини Иса билди. ²(Хакыкатда, Онуң Өзи дәл-де, шәгиртлери чокундырарды.) ³Яхуданы терк эдип, Ол ене Желилә гитди. ⁴Онуң Самариядан гечмеги герекди. ⁵Шейлеликде, Ол Якубың өз оглы Юсуба берен ериниң голайындакы Самарияның Сихар диен шәхерине гелди. ⁶Бу ерде Якубың гуюсы барды. Ёл йөрөп ядан Иса гуйының башында отурды; гүнортана голайды. ⁷Самариялы бир аял сув чекмәге гелди. Иса оңа: «Маңа ичмәге сув берсене» дийди. ⁸Исаның шәгиртлери иймит сатын алмак үчин шәхере гидипдилер. ⁹Самариялы аял Оңа: «Сен ехуды болуп, мен самариялы аялдан ичмәге сувы нәхили дилейәрсин?» дийди. Чүнки ехудылар самариялылар билен гатнашык этмейәрдилер. ¹⁰Иса оңа шейле жогап берди: «Сен Худайың пешгешиниң нәмедигини, өзүне „Маңа ичмәге сув бер“ диййәниң кимдигини билседин, онда сувы сениң өзүң Ондан диләрдин, Ол-да саңа дирилик сувуны берерди». ¹¹Аял Оңа шейле дийди: «Эй Ага, Сениң сув чекер ялы говаң ёк, гуйы-да чуң, дирилик сувуны ниреден алжак? ¹²Бу гуйыны бизе берен, мундан өзи-де, чагалары ве доварлары-да сув ичен атамыз Якупдан Сен улумы?» ¹³Иса оңа шейле жогап берди: «Бу сувдан ичен ене-де сувсар. ¹⁴Йөне Мениң бержек сувумдан ичен асла сувсамаз, терсине, Мениң оңа бержек сувумың ичинде эбедилик яшайыш чешмеси болар». ¹⁵Аял Оңа: «Эй Ага, маңа шол сувдан берсене, сувсамайын, сув чекмәге бу ере гелмәйин» дийди. ¹⁶Иса оңа: «Онда, гит-де, әриңи чагырып гел» дийди. ¹⁷Аял Оңа: «Мениң

әрим ёк» дийди. Иса-да она: «Әрим ёк дийип, догры айтдың. ¹⁸ Сениң бәш әриң барды, йөне хәзиркиң өз әрин дәл, муны догры айтдың» дийди. ¹⁹ Аял Оңа шейле дийди: «Эй Ага, гөрйәрин велин, Сен пыгамбер өйдйән. ²⁰ Бизин аталарымыз шу дагда сежде этдилер, йөне сиз ехудылар, сежде эдилмели ер Иерусалимдедир диййәрсиниз». ²¹ Иса оңа шейле дийди: «Начар, Маңа ынан, вагт гелер, Ата не шу дагда, не-де Иерусалимде сежде эдерсиниз. ²² Сиз танамаяныңыз сежде эдйәрсиниз, биз танаянымыз сежде эдйәрис, чүнки гутулыш ехудылардан гелйәр. ²³ Эмма хакыкы сежде эдижилерин Ата рухда, хакыкатда сежде этжек вагтлары гелер, эййәм гелди хем, чүнки Ата Өзүне шейле сежде эдйәнлери агтаряр. ²⁴ Худай Рухдур, Оңа сежде эдйәнлер рухда, хакыкатда сежде этмелидир». ²⁵ Аял Оңа: «Христос дийилйән Месихиң гелжегини билйәрин, Ол геленде бизе әхли зады билдирер» дийди. ²⁶ Иса оңа: «Сениң билен геплешип дуран Шол» дийди. ²⁷ Шу пурсатда Исаның шәгиртлери гелдилер, Онуң бир аял билен геплешип дуранына олар хайран галдылар. Йөне оларың хич бири «Нәме ислейәрсин?» я-да «Бу аял билен нәме үчин геплешйәрсин?» диймеди. ²⁸ Онсоң яңкы аял күйзесини гойды-да, шәхере барып, халка: ²⁹ «Йөрүң, мениң әхли эден ишлерими айдып берен Адамы гөрүң. Ол Месих болаймасын» дийди. ³⁰ Олар шәхерден чыкып, Исаның янына бардылар. ³¹ Шу аралыкда шәгиртлери Ондан: «Мугаллым, ий!» дийип хайыш этдилер. ³² Йөне Иса оlara: «Менде иере зат бар, йөне сиз оны билмейәрсиниз» дийди. ³³ Онсоң шәгиртлери: «Оңа бири иере зат гетирен дәлдир-ә?» дийишдилер. ³⁴ Иса оlara: «Иймитим — Мени Ёлланың ислегини бержай этмек, Онуң ишини ерине етирмекдир дийди. ³⁵ Сиз орага ене дөрт ай бар диймейәрсинизми? Эмма Мен сизе гөзүңизи галдырың-да, экин мейданларына середин, олар эййәм орага тайяр диййәрин. ³⁶ Экен-де, оран-да билеликде шатланар ялы, оран хакыны аляр, эбеди яшайыш үчин хасыл топлаяр. ³⁷ Чүнки бу ерде „Бири экер, бири оrar“

дийилийән сөз догрудыр. ³⁸ Мен сизи зэхмет чекмедик хасылыңызы ормага ибердим; башгалар зэхмет чекдилер, сиз болса оларың зэхметиниң хасылына гирдиңиз». ³⁹ «Мениң әхли эден ишлерими айдып берди» дийип, гүвәлик эден аялың сөзи себәпли, ол шәхәрдәки самариялыларың көпүси Иса иман этдилер. ⁴⁰ Шонуң үчин-де самариялылар Исаның янына геленлеринде, Ондан өз янларында галмагыны хайыш этдилер. Ол шол ерде ики гүн галды. ⁴¹ Онуң сөзүни динлән ене-де көп адамлар Оңа иман этди. ⁴² Ол аяла болса олар: «Биз инди сениң айданларың себәпли иман этмейәрис; өзүмиз эшитдик, Онуң дүнйәниң чын Халасгәри, Месихдигини билйәрис» дийдилер.

Бир гулукчының оглы сагалдылар

⁴³ Ики гүнден соң Иса ол ерден Желилә гитди. ⁴⁴ Чүнки Ол пыгамбериң өз юрдунда гадырының ёклугына гүвәлик эдипди.

⁴⁵ Желилә баранда, Исаның Иерусалимдәки байрамда эден әхли ишлерини гөрән желилелилер Оны кабул этдилер, чүнки оларың өзлери-де шол байрама гидипдилер. ⁴⁶ Шейлеликте, Иса ене-де Өзүниң сувдан шерап ясан ери болан Желилениң Кана шәхерине гайдып гелди. Капернаумда патышаның бир гулукчысының оглы сыркав ятырды. ⁴⁷ Бу адам Исаның Яхудадан Желилә геленини эшиденде, Онуң янына барып, өлүм яссыгында ятан оглуны сагалтмагы Ондан хайыш этди. ⁴⁸ Иса оңа: «Сиз аламатлар, мугжызалар гөрмесеңиз, асла ынанмарсыңыз» дийди. ⁴⁹ Патышаның гулукчысы Оңа: «Әй Ага, оглум өлмәнкә барсана!» дийди. ⁵⁰ Иса оңа: «Гидибер, оглуң сагалды» дийди. Ол хем Исаның сөзүне ынанып гитди. ⁵¹ Ол әнтек ёлдака, хызматкәрлери өнүнден чыкып: «Оглуң сагалды» дийдилер. ⁵² Ол хызматкәрлеринден оглуның говуланып башлан сагадыны аныкламак иследи. Олар оңа: «Дүйн гүндиз сагат бирде гызгыны гайтды» дийдилер. ⁵³ Шейлеликте, мунуң Исаның «Оглуң сагалды» диен сагадында боландыгыны

билип, ол бүтин ичерси билен бирликде Оңа иман этди. ⁵⁴Бу Исаның Яхудадан Желилә геленден соң гөркезен икинжи аламатыды.

5—НЖИ БАП

Ховуз башындакы бир отураның сагалдылмагы

¹Шундан соң ехудыларың бир байрамы барды. Иса хем Иерусалиме гитди. ²Иерусалимде Гоюн дервезесиниң янын-да ивритче Бейтеста дийилиён бәш эйванлы бир ховуз барды. ³Шол ерде гаты көп сыркавлар, көрлер, агсаклар, отуралар сувуң чайканмагына гарашып ятырдылар. ⁴Чүнки вагтал-вагтал Реббин бир перишдеси шол ховза гирип, сувы чайкаярды, сувуң чайканмагының ызысүре илкинжи болуп сува гирен өз кеселинден сапланярды. ⁵Шол ерде отуз секиз йыл бәри дерт чекип ятан бир адам барды. ⁶Иса онуң ятаныны гөрөнде, узак вагтдан бәри кеселдигини билип оңа: «Сагалмак ислейәрсинми?» дийди. ⁷Сыркав Оңа шейле жогап берди: «Эй Ага, сув чайканан вагты мени ховза салжак адам ёк, мен барянчам, башга бири менден өң ховза гирәй-йәр». ⁸Иса оңа: «Тур, дүшегиңи ал-да, йөрә!» дийди. ⁹Яңкы адам деррев сагалып, дүшегини алды-да, йөрәп башлады. Бу вака ехудыларың ыбадат эдйән гүни — Сабат гүни болды. ¹⁰Мунуң үчин ехудылар сагалан адама: «Бу гүн Сабат гүни, саңа дүшегиңи гөтермек болмаз» дийдилер. ¹¹Сагалан: «Мени сагалдан Адам маңа „Дүшегини ал-да, гит“ дийди» дийип, оlara жогап берди. ¹²«Саңа „Дүшегиңи ал-да, гит“ диен Адам ким?» дийип, ондан сорадылар. ¹³Йөне сагалан адам Онуң кимдигини билмейәрди, чүнки Иса шол ердәки мәрекәниң арасына гирип гидипди. ¹⁴Сонра Иса ыбадат-ханада оңа габат гелип: «Ине, сагалдың, мундан бейләк гүнә этме, саңа хас яман зат болаймасын» дийди.

¹⁵Шейлеликте, яңкы адам барып, өзүни сагалданың Исадыгыны ехудыларга айтды. ¹⁶Бу иши Сабат гүни эденлиги үчин ехудылар Исаны ызарладылар, Оны өлдүржек болдулар. ¹⁷Эмма Иса оlara: «Мениң Атам хенизе ченли

ишлэп йөр, Мен хем ишлейэрин» дийип жогап берди. ¹⁸ Шу себәпден ехудылар өнкүден-де бетер Оны өлдүрмегин күйүне дүшдүлөр, чүнки Ол диңе Сабат гүнүни бозмак билен чәкленмән, эйсем, Худая Атам дийип, Өзүни Худая дөңейәрди.

Яшайыш берйән Иса

¹⁹ Иса оlara шейле жогап берди: «Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, Атасының эден затларыны гөрмесе, Огул Өзүнден хич зат эдип билмез, чүнки Ата нәме этсе, Огул-да шоны эдйәндир. ²⁰ Чүнки Ата Оглы сөййәр, әхли эдйән затларыны Оңа гөркезийәр. Сизи хайран галдыр-жак хас бейик затлары-да Ол Оңа гөркезер. ²¹ Атаның өлүлери дирелдиши ялы, Огул-да ислән адамларыны дирелдер. ²² Ата хич киминң үстүнден хөкүм чыкарян дәлдир, Ол әхли хөкүми Огла табшырандыр. ²³ Ата хормат гойянлар Огла-да хормат гоймалыдырлар. Огла хормат гоймаян адам Оны ёллан Ата-да хормат гойян дәлдир. ²⁴ Мен сизе хакыкатыны айдярын, Мениң сөзүми диңләп, Мени Ёллана иман эдене эбеди яшайыш бардыр, онуң үстүнден хөкүм чыкарылмаз. Ол өлүмден яшайша гөчендир. ²⁵ Мен сизе хакыкатыны айдярын, Худайың Оглуның сесини өлүлериң эшитжек вагты гелер, бу вагт эййәм гелди. Онуң сесини эшиденлер яшар. ²⁶ Чүнки Ата Өзүнде яшайыш болшы ялы, Огла-да яшайыш ожагы болмаклығы берендир. ²⁷ Ол хөкүм чыкармак ыгтыярыны-да Оңа берди, чүнки Ол Ынсан Оглудыр. ²⁸ Муңа гең галмаң, чүнки габырдакыларың хеммесиниң Онуң сесини эшитжек вагтлары гелер. ²⁹ Хайыр иш эденлер яшамак үчин, шер иш эденлер болса хөкүм үчин дирелер.

Иса барада гувәлик

³⁰ Мен Өз-Өзүмден хич бир зат эдип билмейэрин; эшидишме гөрә хөкүм чыкарярын. Мениң хөкүмим хакдыр, чүнки Мен Өз ислегими дәл-де, Мени ёллан Атаның ислегини амала ашырмага дыржашярын. ³¹ Эгер Мен Өзүм

хакда гүвәлик берсем, онда бу гүвәлигим хак дәлдир. ³² Мен хакда гүвәлик берйән башга бири бар, онуң Өзүм хакдакы гүвәлигиниң догрудыгыны Мен билийәрин. ³³ Сиз Яхяның янына адамлар ёлладыңыз, ол-да хакыката гүвәлик этди. ³⁴ Эмма Мен ынсан гүвәлигини кабул этмейәрин, Мен ди-не сизиң халас болмагыңыз үчин булары айдярын. ³⁵ Ол янып дуран, нур сачян чырадыр. Сиз аз салым онуң ышыгына гуванмак иследиңиз. ³⁶ Эмма Мендәки гүвәлик Яхядакыдан хас улудыр, чүнки ерине етирмегим үчин Атаның Өзүме табшыран ишлери, ягны Мениң эдйән ишлерим Мени Атаның иберенлигине гүвә гечйәр. ³⁷ Мен хакда Мени иберен Атаның Өзи гүвәлик этди. Йөне сиз Онуң не сесини эшитдиңиз, не-де йүзүни гөрдүңиз. ³⁸ Онуң сөзи сизде галмаяр, чүнки сиз Онуң Иберенине иман этмейәрсиниз. ³⁹ Сиз Мукаддес Язгылары агтарышдырарсыңыз, чүнки эбеди яшайыш шолардадыр өйдйәрсиниз. Олар болса Мен хакда гүвәлик эдйәрлер. ⁴⁰ Йөне сиз өмрүңиз болар ялы, Маңа гелмек ислемайәрсиниз. ⁴¹ Мен ынсанлардан өвги кабул этмейәрин. ⁴² Сизи-де танаярын. Сизде Худайың сөйгүси ёк. ⁴³ Мен Атамың адындан гелдим, сиз болса Мени кабул этмейәрсиниз. Йөне башга бири өз адындан геләйсе, сиз оны кабул эдерсиниз. ⁴⁴ Еке-тәк Худайдан өвги гөзлемән, бири-бириңизден өвги кабул эдйәркәңиз, сиз нәхили иман эдип билерсиниз? ⁴⁵ Атаның өңүнде Мен сизи айыплар өйтмән. Сизи айыплажак өз умыт баглаяныңыз Мусадыр. ⁴⁶ Сиз Муса иман эден болсадыңыз, онда Маңа-да иман эдердиңиз, чүнки ол Мен хакда язды. ⁴⁷ Онуң язанларына ынанмаян болсаңыз, онда Мениң айдяңларыма нәхили иман эдерсиниз?»

6—НҖЫ БАП

Иса бәш муң адамы доюряр

¹ Шундан соң Иса Желилә, ягны Тиберия көлүниң аңырына гитди. ² Онуң сыркавлар барада эден алапатларыны гөрән халайык Онуң ызына дүшди. ³ Иса дага чыкып,

шәгиртлери билен отурды. ⁴ Ехудыларың Песах байрамы якынды. ⁵ Иса төверегине гөзүни айлады ве Өз янына көп халайыгың гелйәнини гөрүп, Филипуса: «Булар иер ялы чөреги ниреден сатын аларыс?» дийди. ⁶ Ол муны Филипусы сынамак үчин сорапды, чүнки нәме этжегини Өзи билийәрди. ⁷ Филипус Оңа: «Ики йүз динарлык чөрек оларың хер бириниң бир дөвүм алмагына-да етмез» дийди. ⁸ Шәгиртлериң бири, Симун Петрусың доганы Андреас Оңа шейле дийди: ⁹ «Бу ерде бир огланда бәш арпа чөреги билен ики балык бар, йөне шейле көп мәрекә бу нәме болар?» ¹⁰ Иса: «Халайыгы отурдың» дийди. Ол ерде от көпди, бәш мүнә голай адам отурды. ¹¹ Иса чөреклери алып, шүкүр эденинден соң, олары отуранлара пайлады. Балыклардан-да нәче ислеселер, олар берди. ¹² Олар доянларындан соң, Иса шәгиртлерине: «Артан дөвүмлери йыгнашдырың, хич зат заяланмасын» дийди. ¹³ Шейлекде, бәш саны арпа чөрегинден иен адамлардан артып галан дөвүмлери йыгнап, он ики себеди долдурдылар. ¹⁴ Исаның бу аламатыны гөрән халайык: «Хакыкатдан-да, дүнйә гелжек пыгамбер Шудур» дийишдилер.

¹⁵ Иса оларың гелип, патыша этмек үчин Өзүни зор билен тутжак боляндыкларыны аңансоң, ене-де еке Өзи дага чыкып гитди.

Иса сувуң йүзүнден йөрөйәр

¹⁶ Агшамара Онуң шәгиртлери көле гелдилер. ¹⁷ Бир гайыга мүнүп, көлүң аңырсындакы Капернаума уградылар. Гаранкы дүшсе-де, Иса энтэк оларың янына гелмәнди. ¹⁸ Гүйчли ел туруп, көл толкун атып башлады. ¹⁹ Гайык билен, такмынан, бәш-алты километр йүзенлеринден соң, Исаның сувуң йүзүнден йөрәп, гайыга якынлашып гелйәнини гөрүп, олар горкдулар. ²⁰ Эмма Иса олара: «Бу — Мен, горкмаң» дийди. ²¹ Олар Оны гайыга мүндүржек болдулар, йөне гайык шол пурсатда кенара гелип етди.

²² Эртеси гүн көлүң бейлеки кенарында галан халайык Исаның шәгиртлериниң мүнөн гайыгындан* башга хич бир гайыгың ёкдугына ве Исаның Өз шәгиртлери билен шол гайыга мүнмәндигине, шәгиртлериң еке гидендиклерине гөз етирдилер. ²³ Шу аралыкда, Реббинң шүкүринден соң чөрек иен ерлериниң голайына Тибериядан гайыклар гелди. ²⁴ Исаның-да, шәгиртлериң-де ол ерде ёкдугыны гөрөн халайык гайыклара мүнүп, Исаны гөзлемәге Капернаума барды. ²⁵ Оны көлүң аңырсындан тапып: «Мугалым, бу ере хачан гелдин?» дийип сорадылар.

Яшайыш чөреги

²⁶ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен сизе хаыкатыны айдярын, сиз Мени алаамат гөрениңиз үчин дәл, чөрек ийип дояныңыз үчин агтарярысыңыз. ²⁷ Заяланың иймит үчин дәл-де, эбеди яшайша ченли галян иймит үчин чалшың. Оны сизе Ынсан Оглы берер, чүнки Оңа Ата Худай Өз мөхүрини басандыр». ²⁸ «Биз Худайың ишлерини бержай этмек үчин нәме этмели?» дийип, Ондан сорадылар. ²⁹ Иса оlara: «Худайың иши шу: Онуң Иберенине иман эдин» дийип жогап берди. ³⁰ Олар шейле дийдилер: «Биз гөрүп, Сана иман эдер ялы, Сен нәхили алаамат гөркезерсиң? Сен нәме эдерсиң? ³¹ „Ол Гөкден иер ялы чөрек берди“ дийип, Язгыда язылышы ялы, бизиң аталарымыз манна ийдилер». ³² Иса оlara шейле дийди: «Мен сизе хаыкатыны айдярын, сизе Гөкден чөрек берен Муса дәл, хаыкы чөреги Гөкден сизе Атам берйәр. ³³ Чүнки Гөкден инип, дүйнә яшайыш берйән Худайың чөрегидир». ³⁴ Олар Оңа: «Я Реб, шол чөреги bize хемише бер» дийдилер. ³⁵ Иса оlara шейле дийди: «Яшайыш чөреги Мендирин, Маңа гелен асла ач болмаз, Маңа иман эден асла сувсамаз. ³⁶ Айдышым ялы, сиз Мени гөрдүңиз, йөне Маңа иман

---

* 6:22 *Исаның шәгиртлериниң мүнөн гайыгындан* — иң гадымы голязмаларда: «дине бир гайыкдан».

этмейәрсиниз. ³⁷ Атамың Маңа беренлериниң бары Маңа гелер, Мен Өзүме геленлери асла ковмарын. ³⁸ Чүнки Мен Өз ислегими дәл-де, Мени Иберениң ислегини бержай этмек үчин Гөкден индим. ³⁹ Мени Иберениң ислеги болса Маңа табшыранларының хич бирини йитирмән, олары ахыретде гайтадан дирелтмегимдир. ⁴⁰ Атаның ислеги Оглы гөрүп, Оңа иман эден хер кесиң эбеди яшайшының болмагыдыр. Мен ахырет гүни оны гайтадан дирелдерин».

⁴¹ Онуң «Гөкден инен чөрөк — Мен» диени үчин, еху-дылар гаршы чыкып, хүнүрдешдилер. ⁴² «Бу Юсубың оглы Иса дәлми? Биз Онуң какасыны-да, эжесини-де танаярыс. Ол нәхили „Мен Гөкден индим“ диййәр?» дийишдилер. ⁴³ Иса олара шейле дийди: «Өзара хүнүрдешмән. ⁴⁴ Мени иберен Атам Маңа тарап чекмесе, хич ким Мениң яныма гелип билмез. Мен оны ахырет гүни дирелдерин. ⁴⁵ Пыгамберлериң язгыларында: „Оларың хеммесине Худай тарапындан тәлим берлер“ дийилиәндин. Атамдан эшидип, Ондан тәлим алан хер кес Маңа гелер. ⁴⁶ Бу — бири Атаны гөрөндир дийилдиги дәлдир. Атаны диңе Худайдан Гелен гөрөндир. ⁴⁷ Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, Маңа иман эдениң эбеди яшайшы бардыр. ⁴⁸ Яшайыш чөреги Мендирин. ⁴⁹ Сизиң аталарыңыз чөлде манна ийип өлдүләр. ⁵⁰ Бу чөрөк болса ондан иен өлмез ялы, Гөкден инендир. ⁵¹ Гөкден инен дири чөрөк Мендирин. Бу чөрөкден иен адам эбеди яшар. Дүнийәниң яшайшы үчин Мениң бержек чөрегим Өз тенимдир». ⁵² Онсоң еху-дылар: «Бу Адам Өз тенини бизе иймәге нәхили берип билер?» дийшип, өзара жеделлешдилер. ⁵³ Иса олара шейле дийди: «Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, Ынсан Оглуның тенини ийип, ганыны ичмесеңиз, сизде яшайыш болмаз. ⁵⁴ Мениң теними ийип, ганымы ичениң эбеди өмри болар. Ахырет гүни Мен оны дирелдерин. ⁵⁵ Чүнки Мениң теним хакыкы иймит, ганым хакыкы ичгидир. ⁵⁶ Мениң теними ийип, ганымы ичен Менде галар, Мен хем онда. ⁵⁷ Дири Атаның Мени ибериши, Мениң

хем Ата аркалы яшайшым ялы, Мени иен-де Мен аркалы яшар. ⁵⁸ Гөкден инен чөрөк будур. Ол аталарыңызын иен манналары ялы дәлдир, олар өлдүлөр, бу чөреги иен болса эбеди яшар».

⁵⁹ Ол бу сөзлери Капернаумда синагогада сапак бер-йөркө айтды.

Көп адамлар Исаны терк эдйәр

⁶⁰ Шәгиртлериң көпүси муны эшидип: «Бу сөзләр агыр. Муны ким динләп билер?» дийишдилер. ⁶¹ Иса шәгиртлериң муңа хүнүрдешйәнини Өз ичинден билип, оларә шейлә дийди: «Бу сизә алжырадармы? ⁶² Онда сиз Ынсан Оглуның овал болан ерине гайтадан чыканыны гөрәйсезиз нәме диеркәниз? ⁶³ Яшайыш берйән рухдур, бедениң пейдасы ёкдур. Мениң сизә айдян сөзлерим рух хем яшайышдыр. ⁶⁴ Йөне сизинң араңызда кәбир иман этмейәнләр бар». Чүнки Иса иман этмейәнлериң кимдигини, Өзүни кимин тутуп бержекдигини өнүнден билйәрди. ⁶⁵ Ол: «Атаның гөнүкдирмедик адамы Маңа гелип билмез дийип, Мен сизә шонунң үчин айдыпдым» дийди. ⁶⁶ Шол вагтдан башлап, шәгиртлериңнң көпүси Ондан йүз өвүрдилер, Онуң билен тиркешмеги гойдулар.

⁶⁷ Шондан соң Иса Онкилерден: «Сиз хем Мени терк эдерсиңизми?» дийип сорады. ⁶⁸ Симун Петрус Оңа шейлә жогап берди: «Я Реб, биз Сени терк эдип, киме баралы? Эбеди яшайыш сөзлери Сенде ахырын. ⁶⁹ Биз Сениң Месихдигиңе, дири Худайың Оглудыгыңа* иман этдик, муны ачык билйәрис». ⁷⁰ Иса оларә: «Сиз Онкилери Өзүм сайлап алмадыммы? Муңа гарамаздан, сизинң бириңиз шейтан» дийип жогап берди. ⁷¹ Ол муны Симунның оглы Иуда Искариота какдырып айдярды, чүнки Ол Онкилериң бириди. Сонра ол Иса хайынлык этди.

---

* 6:69 *Месихдигиңе, дири Худайың Оглудыгыңа* — ин гадымы гол-язмаларда: «Худайың Мукаддесидигиңе».

7—НЖИ БАП

Иса Иерусалиме гидйәр

¹Шондан соң Иса ондан-она гатнап, Желиледе гезди. Ехудылар Оны өлдүрмегиң кастында болансонлар, Ол Яхудада гезмек ислемейәрди. ²Ехудыларың Чатма байрамы якынлапды. ³Доганлары Оңа шейле дийдилер: «Бу ерден айрылып, Яхуда гит, эдйән ишлериңи шәгиртлериң гөрсүн. ⁴Өзүни ачык танатмак ислейән адам гизлин иш эдйән дәлдир. Сен бу затлары эдйән болсаң, Өзүңи дүңйә гөркез». ⁵Чүнки доганлары-да Оңа иман этмейәрдилер. ⁶Иса олара жогап берди: «Мениң вагтым энтек геленок, йөне сизиң үчин элмыдама вагтдыр. ⁷Сизи дүңйә йигренип билмез, эмма Мени йигренийәр, чүнки Мен онуң ишлериниң эрбетдигине гүвә гечйәрин. ⁸Сиз байрама гидиң, Мен бу байрама гитжек дәл, чүнки Мениң вагтым энтек доланок». ⁹Ол бу затлары олара айдып, Желиледе галды. ¹⁰Эмма доганлары байрама гиденлеринден соң, Ол-да гитди, йөне ач-ачан дәл-де, гизлин гитди. ¹¹Ехудылар байрамда Оны агтарып: «Ол ниреде?» дийишйәрдилер. ¹²Халайыгың арасында Ол хакда көп гүррүң болды. Кәбирлери «Ол говы адамдыр» дийсе, башгалары «Ол халкы аздырар» диййәрди. ¹³Йөне ехудылардан горкуп, хич ким Ол хакда ачык гүррүң эдип билмейәрди. ¹⁴Байрамың ярысы геченде, Иса ыбадатхана барып, сапак бермәге дурды. ¹⁵Ехудылар хайран галып: «Бу адам хич ерде окамаздан, Мукаддес Язгылары ниреден билийәркә?» дийишйәрдилер. ¹⁶Иса олара шейле жогап берди: «Мениң өвредйәнлерим Өзүмиңки дәл, Мени Иберениңки. ¹⁷Бири Худайың ислегини бержай этмек ислейән болса, онда Мениң өвредйәнлеримиң Худайдандыгыны я-да Өзүмден сөзлейәндигими ол билер. ¹⁸Өзүнден сөзлейән өзи үчин шөхрат агтаряндыр. Өзүни Иберен үчин шөхрат агтарян болса догручылдыр, онда нәдогрулык ёкдур. ¹⁹Мукаддес Кануны сизе Муса бермедими? Муңа гарамаздан, сизиң хич бириңиз кануны

бержай этмейәрсиниз. Нәме үчин Мени өлдүржек боляр-сыңыз?» ²⁰ Халайык Оңа: «Сен жынлы, ким Сени өлдүржек боляр?» дийди. ²¹ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен бир иш этдим, оңа хеммәңиз хайран галдыңыз. ²² Муса сизе сүннети берди, йөне бу Мусадан дәл-де, ата-бабалардан-дыр – сиз Сабат гүни адам сүннетлейәрсиниз. ²³ Мусаның кануны бозулмасын дийип, Сабат гүни сүннет эдилйән болса, онда Сабат гүни бир адамы бүс-бүтин сагалдандыгым үчин Мени язгармаңыз нәме? ²⁴ Даш гөрнүше гөрә хөкүм чыкарман, адыллык билен хөкүм чыкарың».

Иса Месихмидир?

²⁵ Бу ерде иерусалимдилеринң кәбири: «Өлдүржек болянлары бу Адам дәлми? ²⁶ Бу, ине, ачык гүррүн берип дур, Оңа хич зат диймейәрлер, бизинң башлыкларымыз Мунуң Месихдигини, хакыкатдан хем билйән болаймасынлар?! ²⁷ Йөне биз бу Адамың нирелидигини билйәрис. Месих геленде болса Онуң нирелидигини хич ким билмез» дийишдилер. ²⁸ Онсоң Иса ыбадатханада сапак берип дурка, шейле дийип гыгырды: «Сиз Мени хем танаярсыңыз, хем нирелидигими билйәрсиниз. Йөне Мен Өз-Өзүмден гелемок, Мени Иберен хакдыр, сиз Оны танамаярсыңыз. ²⁹ Мен Оны танаярын, чүнки Мен Ондандырын. Мени иберен Олду».

³⁰ Шондан соң Оны тутжак болдулар, йөне хич ким Оңа эл узатмады, чүнки Онуң вагты энтэк гелмәнди. ³¹ Халайыгың көпүси Оңа иман эдип, шейле дийди: «Месих геленде, Шунуңкыдан көп алапат гөркезерми?» ³² Фарисейлер Иса хакда халк арасындакы бу пышырдылары эшитдилер. Онсоң баш руханылар, фарисейлер Оны тутмак үчин серкерделери ёлладылар. ³³ Иса шейле дийди: «Мен ене аз салым сизинң яныңызда галып, сонра Өзүми Иберене гидерин. ³⁴ Сиз Мени гөзләрсиниз, йөне тапмарсыңыз. Мениң баржак ериме сиз барып билмерсиниз». ³⁵ Онсоң ехудылар бири-бирине: «Бу Адам, биз тапып билмез ялы, нирә гитжеккә? Греклеринң арасына дагап гиденлеринң янына барып,

греклере сапак бержекмикә? ³⁶ Мунуң „Мени гөзләрсиниз, йөне тапмарсыңыз, Мениң баржак ериме барып билмер-синиз“ диййәни нәмекә?» дийишдилер.

³⁷ Байрамың соңкы улы гүнүнде Иса өр туруп гыгырды: «Сувсаянлар Мениң яныма гелсин, ичип гансын. ³⁸ Ким Маңа иман этсе, Язгыда айдылышы ялы, онуң ичинден ди-рилик сувуның булаклары акар». ³⁹ Ол муны Өзүне иман эденлеринң соңра алжак Рухы барада айдялды. Олара энтэк Мукаддес Рух инмәнди, чүнки Иса энтэк шөхратланды-рылманды. ⁴⁰ Халайыкдан кәбирлери бу сөзи эшидип: «Бу, хакыкатдан хем, шол гелжек пыгамбердир» дийдилер. ⁴¹ Башгалары: «Бу Месихдир» дийдилер, эмма кәбирлери: «Месих Желиледен гелмелимиди? ⁴² Язгыда „Месих Даву-дың неслинден, Давудың обасы Бейтуллахамдан гелер“ дийип язылманмы нәме?» дийдилер. ⁴³ Шейлеликте, хала-йыгың арасында Иса барада агзалалык дөреди. ⁴⁴ Олардан кәбирлери Оны тутмак иследиер, йөне хич ким Она эл дегирмеди.

Ехуды ёлбашчыларының имансызлыгы

⁴⁵ Серкерделер гайдып геленлеринде, баш руханылар, фарисейлер олардан: «Нәме үчин Оны гетирмединиз?» дийип сорадылар. ⁴⁶ Серкерделер: «Хич ким хич хачан бу Адамыңкы ялы* геплемәнди» дийип жогап бердилер. ⁴⁷ Фа-рисейлер олара шейле дийдилер: «Сиз-де алдандыңызмы? ⁴⁸ Башлыктардан я фарисейлерден Она иман эден бармы? ⁴⁹ Мукаддес Кануны билмейән бу халка нәлет!» ⁵⁰ Ичле-ринден бири, озал Исаның янына баран Никодимос ола-ра: ⁵¹ «Канунымыз бир адамы өнүрти динлемән, онуң нәме эденини билмән, хөкүм эдйәрми?» дийди. ⁵² Она: «Сен-де желилелими? Мукаддес Китаба серет: Желиледен хич вагт пыгамбер чыкмаз» дийдилер. ⁵³ Соңра хеммеси өйли-өйүне гитди.

---

* 7:46 Бу Адамыңкы ялы — иң гадымы голязмаларда: «бейле».

8—НЖИ БАП

Зынада тутулан аял

¹ Иса Зейтун дагына гитди. ² Дандан ене ыбадатхана барды. Эхли халк Онун янына гелди; Иса олара сапак бермәге башлады. ³⁻⁴ Канунчылар билен фарисейлер зына үстүнде тутулан бир аялы алып гелдилер. Олар оны ортада дуруздылар ве Иса йүзленип, шейле дийдилер: «Мугаллым, бу аял зына үстүнде тутулды. ⁵ Муса канунда булар ялылары дашлап өлдүрмеги буйрупдыр. Сен нәме дийәрсин?» ⁶ Олар муны Исаны сынап, айыпламак үчин бир тутарык тапжак болуп айтдылар. Эмма Ол эглип, бармагы билен ере бир затлар язарды. ⁷ Ондан сорамагы довам этдиренлеринде, Иса дикелип: «Сизиң араңызда кимиң гүнәси ёк болса, бу аяла дашы илки шол атсын» дийди. ⁸ Ол ене-де эглип ере язмага дурды. ⁹ Муны эшиденлеринде, выжданлары ынжалыксызланды, яшулусындан башлап соңкусына ченли еке-екеден гитдилер. Иса еке галды, аял хем шол ердеди. ¹⁰ Иса дикеленде, аялдан башга хич кими гөрмөнсон она: «Начар, яңкылар ханы? Саңа хич ким жеза бермедими?» дийди. ¹¹ Аял: «Эй Ага, хич ким» дийди. Иса: «Онда, саңа Мен хем жеза бермейәрин, гидибер, йөне инди гүнә иш этме» дийди.

Хак гүвәлик

¹² Иса ене-де халка йүзленип шейле дийди: «Мен дүнйәниң нурудырын. Мениң ызыма эерен гаранкылыкда гезмез, онда яшайыш нуры болар». ¹³ Фарисейлер Она: «Сен Өзүң хакда гүвәлик эдйәрсин, Сениң гүвәлигин хак дәл» дийдилер. ¹⁴ Иса олара шейле жогап берди: «Өзүм хакда гүвәлик эдйән хем болсам, Мениң гүвәлигим хакдыр, чүнки Мен ниреден гелип, нирә барянымы билийәрин, йөне Мениң ниреден геленими я нирә барянымы сиз билмейәрсиниз. ¹⁵ Сиз тене — бедене гарап хөкүм чыкарырсыңыз, Мен хич кимиң үстүнден хөкүм чыкармаярын. ¹⁶ Мен хөкүм чыкарайсам-да, хөкүмим хакдыр, чүнки Мен

еке дәл-де, Өзүми иберен Ата билендирин. ¹⁷ Ики адамың гүвәлигиниң хакдыгы болса сизиң кануныңызда язылгыдыр. ¹⁸ Мен Өзүм хакда гүвәлик эдйәрин, Мени иберен Ата-да Мен хакда гүвәлик эдйәр». ¹⁹ Онсоң Оңа: «Сениң Атаң ниреде?» дийдилер. Иса олара жогап берип: «Сиз не Мени, не-де Мениң Атамы танаярсыңыз. Мени танаян болсаңыз, Мениң Атамы-да танардыңыз» дийди. ²⁰ Ол бу сөзлери ыбадатханада сапак берип дурка, садака сандыгының янында айтды, йөне хич ким Оңа япышмады, чүнки Оңуң вагты энтэк гелмәнди. ²¹ Иса олара ене: «Мен барярын, сиз Мени агтарарсыңыз, гүнәңизиң ичинде өлерсиниз, йөне Мениң барян ериме барып билмерсиниз» дийди. ²² Ехудылар: «Ол Өзүни өлдүржекмикә? Чүнки Мениң барян ериме барып билмерсиниз диййәр» дийишдилер. ²³ Иса олара шейле дийди: «Сиз ашақданыңыз, Мен ёкардандырын; сиз бу дүнийәденсиниз, Мен бу дүнийәден дәлдин. ²⁴ Мунуң үчин Мен сизе „гүнәли өлерсиниз“ дийдим, чүнки Мениң Бирибардыгыма иман этмесеңиз, гүнәли өлерсиниз». ²⁵ «Сен кимсиң?» дийип, Ондан сорадылар. Иса олара шейле жогап берди: «Озал-башдан сизе нәме айдан болсам, Шолдурын. ²⁶ Сиз хакда айтжак, хөкүм этжек затларым көп. Мени Иберен хакдыр, Мен Ондан эшиденлерими дүниә айдярын». ²⁷ Олар Оңуң Ата барада айдяныдыгына дүшүнмедилер. ²⁸ Соңра Иса олара шейле дийди: «Ынсан Оглуны ёкарык галдыран махалыңыз, шонда Оңуң Мендигими ве Мениң Өз-Өзүмден хич зат этмән, диңе Атаның Маңа өвреденлерини айдандыгымы билерсиниз. ²⁹ Мени Иберен Мениң билендир; Ол Мени ялңыз гоймады, чүнки Мен хемише Оңа яраян затлары эдйәрин». ³⁰ Булары айданда көп адамлар Оңа иман этдилер.

Ыбрайымың перзентлери — иблисиң перзентлери

³¹ Онсоң, Иса Өзүне иман эден ехудылара шейле дийди: «Мениң сөзүми тутсаңыз, хакыкатдан хем Мениң шәгиртлерим боларсыңыз; ³² Сиз хакыкаты билерсиниз, хакыкат-да

сизи азат эдер». ³³ «Биз Ыбрайымың перзентлеридирис, хич хачан хич киме гул болан дэлдирис. Сениң „Азат боларсыңыз“ диййәниң нәме?» дийип, олар Онуң Өзүнден сорадылар. ³⁴ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен сизе хақыкатыны айдярын, гүнә эдйән киши гүнәниң гулудыр. ³⁵ Гул өйде хемишелик галмаз, йөне Огул хемишелик галар. ³⁶ Шонуң үчин хем Огул сизи азат этсе, сиз, хақыкатдан хем азат боларсыңыз. ³⁷ Сизинң Ыбрайымың перзентлеридигиңизи билйәрин, йөне сиз Мени өлдүрмегин кастында, чүнки Мениң сөзүм сизинң ичинизде ер тутмаяр. ³⁸ Мен Атамың янында гөрәнлерими айдярын, сиз хем өз атаңыздан гөрәнлериңизи эдйәрсиниз». ³⁹ Олар Оңа: «Бизинң атамыз Ыбрайымдыр» дийдилер. Иса оlara шейле дийди: «Сиз Ыбрайымың перзентлери болян болсаңыз, Ыбрайымың ишлерини эдердиңиз. ⁴⁰ Эмма сиз Мени, Худайдан эшиден хақыкатыны айдян Адамы өлдүрмәге сынанышырсыңыз. Ыбрайым бейле зады этмәнди. ⁴¹ Сиз өз атаңызын ишлерини эдйәрсиниз». Олар Оңа: «Биз зынадан доглан дөл, бизинң диңе бир Атамыз бар, Ол хем Худай» дийдилер. ⁴² Иса оlara шейле дийди: «Худай сизинң атаңыз болсады, онда, сиз Мени сөөрдиниз, чүнки Мен Худайдан чыкып гелдим, Өз-Өзүмден гелемок, Мени Ол иберди. ⁴³ Нәме үчин Мениң айдянларыма дүшүнмейәрсиниз? Чүнки сиз Мениң сөзүми диңләп билмейәрсиниз. ⁴⁴ Сизинң атаңыз иблис, сиз атаңызын дилегини бержай этмек ислейәрсиниз. Ол овалдан ганхорды, хич вагт хақыкатың тарапдары болмады, чүнки онда хақыкат ёк. Ол ялан сөзлән махалы өз-өзүнден сөзлейәр, чүнки ол яланчы, яланың атасы. ⁴⁵ Маңа болса хақыкаты айдянлыгым үчин иман этмейәрсиниз. ⁴⁶ Сизинң хайсыңыз маңа гүнә йөңкәп билерсиниз? Эгер Мен хақыкаты айдян болсам, онда нәме үчин сиз Маңа иман этмейәрсиниз? ⁴⁷ Худайдан гелен Худайың сөзлерини диңлейәндир. Сиз диңлемейәрсиниз, чүнки сиз Худайдан дөл».

Исаның шөхраты

⁴⁸ Ехудылар Оңа: «Сен самариялысың, Сен жынлы дий-йәнимиз догры дәлми?» дийдилер. ⁴⁹ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен жынлы дәл, Мен диңе Атамы хормат-лаярын, эмма сиз Мени хорматламаярысыңыз. ⁵⁰ Мен Өзүме шөхрат агтармаярын, муны агтарян ве хөкүм чыкарян Бири бар. ⁵¹ Мен сизе хақыкатыны айдярын, Мениң сөзүми тутан адам асла өлүм гөрмез». ⁵² Ехудылар Оңа шейле дийдилер: «Сениң жынлыдыгыңы инди билдик. Ыбрайым-да өлди, пыгамберлер-де; йөне Сен: „Мениң сөзүми тутан адам асла өлүмден датмаз“ диййәрсин. ⁵³ Сен атамыз Ыбрайым-дан улумы? Ол өлди, пыгамберлер-де өлди. Сен Өзүни кимдирин өйдйәрсин?» ⁵⁴ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен Өзүми шөхратландырсам, онда бу шөхрат пуч болар. Мени шөхратландырян Мениң Атамдыр; сиз Оңа Худайымыз диййәрсиниз. ⁵⁵ Йөне Оны танамаярысыңыз, Мен Оны танаярын. Эгер Оны танамаярын дийсем, онда Мен хем сизинҗ ялы яланчы боларын. Мен Оны танаярын, Онуң сөзүни тутярын. ⁵⁶ Сизинҗ атаңыз Ыбрайым Мениң гүнлерими гөржекдигине шатланярды; ол гөрди ве шатланды». ⁵⁷ «Хениз элли яша-да бармадык халыңа Сен Ыбрайымы гөрдүнми?» дийип, ехудылар Ондан сорадылар. ⁵⁸ Иса оlara: «Мен сизе хақыкатыны айдярын, Ыбрайым догулмазындан өң хем Мен бардырын» дийди. ⁵⁹ Шонда Оңа зыңмак үчин даш алдылар, эмма Иса гизленди ве ыбадат-ханадан чыкып гитди.

9—НҖЫ БАП*Көр сагалдылар*

¹ Гечип барярка, Иса бир дога көр адамы гөрди. ² Шөгиртлери Ондан: «Мугаллым, бу адамың көр болуп догулмагына ким гүнәкөр, мунуң өзүми я эне-атасы?» дийип сорадылар. ³ Иса оlara шейле жогап берди: «Не мунуң өзи

гүнә этди, не-де эне-атасы; бу онда Худайың ишлериниң гөркезилмеги үчин болды. ⁴Өзүми Иберениң ишлерини Мен гүндиз этмели. Гиже етип гелйәр, шонда хич ким ишләп билмез. ⁵Мен дүнийәдекәм, дүнийәниң нурудырын». ⁶Ол шейле дийип, ере түйкүрди-де, түйкүлигинден палчык ясады, палчыгы болса көрүң гөзүне сүртди. ⁷Онсон оңа: «Гит-де, Силоам* ховзунда ювун» дийди. Ол гидип ювунды, ызына гайдып геленде, онуң гөзи ачыкды. ⁸Гоңшулары ве онуң дилегчилик эдип йөренини озал гөрөңлер: «Шу ерде отурып, дилегчилик эдйән шу дәлмиди?» дийдилер. ⁹Кәбирлери: «Шол» дийдилер; кәбирлери: «Ёк, бу диңе шоңа меңзеш» дийдилер. Йөне онуң өзи: «Мен» дийди. ¹⁰Оңа: «Онда гөзлериң нәхили ачылды?» дийдилер. ¹¹Ол: «Иса дийилйән адам палчык ясап, гөзүме сүртди-де: „Силоама гит-де, ювун“ дийди. Мен хем гидип ювундым, гөзлерим ачылды» дийип жогап берди. ¹²Оңа: «Ол нире-де?» дийдилер. Ол: «Билмейәрин» дийди.

Фарисейлериң сораглары

¹³Озал көр болан бу адамы фарисейлериң янына гетирдилер. ¹⁴Исаның палчык ясап, онуң гөзүни ачан гүни Сабатды. ¹⁵Фарисейлер-де онуң гөзүниң нәхили ачыланыны сорадылар. Ол олара: «Ол мениң гөзүме палчык сүртди, онсон ювундым. Инди мен гөрйәрин» дийип жогап берди. ¹⁶Фарисейлериң кәбирлери: «Ол адам Худайдан дәл, чүн-ки Сабат гүнүни тутмаяр» дийдилер. Башгалары болса: «Бир гүнәкәр адам бейле алапатлары нәхили гөркезип билер?» дийдилер. Оларың арасына агзалачылык дүшди. ¹⁷Олар ене-де көрден: «Гөзүни ачан шол Адам барада нәме диййәрсин?» дийип сорадылар. Ол хем: «Ол бир пыгамбер» дийди. ¹⁸Ехудылар гөзлери ачылан адамың әжеси билен какасыны чагырып сораянчалар, онуң озал көр болуп, инди гөзлериниң ачыландыгына ынанмадылар.

---

* 9:7 *Силоам* — «иберилен».

¹⁹ Олардан: «Көр догулды диййән оглуңыз шумы? Инди бу нәдип гөрийәр?» дийип сорадылар. ²⁰ Онуң әжеси билен какасы оларә шейле жогап берди: «Мунуң өз оглу-мыздыгыны, көр догландыгыны билйәрис. ²¹ Йөне онуң инди нәдип гөрийәндигини я-да онуң гөзүни кимин ачандыгыны биз билмейәрис. Ол инди бир етишен йигит, өзүнден сораң, өзи айдып берсин». ²² Онуң әжеси билен какасы ехудылардан горкуларына шейле дийдилер, чүнки ехудылар Онуң Месихдигини ыкпар әден адамы синагогадан кормак барада дил бирикдирипдилер. ²³ Шонуң үчин онуң әжеси билен какасы: «Ол бир етишен йигит, өзүнден сораң» дийдилер. ²⁴ Шейлелик билен, фарисейлер озалкы көри икинжи гезек чагырып, оңа: «Худайы шәхратландыр, биз ол адамың гүнәкәрдигини билйәрис» дийдилер. ²⁵ Ол: «Онуң гүнәкәрдигини я дәлдигини билмейәрин. Мен бир зады билйәрин: озал көрдүм, инди гөрийәрин» дийип жогап берди. ²⁶ «Ол саңа нәме әтди? Гөзүни нәдип ачды?» дийип, ондан ене сорадылар. ²⁷ Ол буларә шейле жогап берди: «Мен яңы айтдым, динлемедиңиз; нәме үчин ене эшитмек ислейәрсиниз? Я сиз-де Онуң шәгиртлери болмакчымы?» ²⁸ Оңа сөгүп, шейле дийдилер: «Онуң шәгирди — сен, биз Мусаның шәгиртлериديرис. ²⁹ Биз Худайың Муса билен геплешендигини билйәрис; бу Адамың болса нирелидигини-де билмейәрис». ³⁰ Яңкы адам оларә шейле жогап берди: «Хайран галаймалы! Сиз Онуң нирелидигини-де билмейәрсиниз, Ол болса мениң гөзүми ачды. ³¹ Худайың гүнәкәрлери динлемейәндигини билйәрис, йөне бири худайхон болса, Онуң ислегини бержай әтсе, Худай оны динлейәр. ³² Дога көрүң гөзүниң ачылмагы хенизе ченли эшидилен зат дәл. ³³ Бу Адам Худайдан болмадык болса, онда хич бир зат әдип билмезди». ³⁴ Оңа: «Сен бүтинлей гүнә ичинде доглуп, инди бизе сапак бержек болярсыңмы?» дийдилер. Шейлеликте, оны ковуп гойбердилер.

Рухы көрлүк

³⁵ Оны ковуп гойберенлерини эшиден Иса яңкы адамы тапып: «Сен Худайың Оглуна* иман эдйәрмисиң?» дийди. ³⁶ Ол хем Оңа жогап берип: «Эй ага, Оңа иман эдер ялы, Ол ким?» дийди. ³⁷ Иса оңа: «Сен Оны гөрдүң, Ол сениң билен гөплөшип дур» дийди. ³⁸ Ол хем: «Я Реб, иман эдйәрин» дийип, Оңа сежде этди. ³⁹ Иса оңа: «Мен бу дүниә гөрмейәнлер гөрсүн, гөрийәнлер көр болсун дийип, хөкүм этмәге гелдим» дийди. ⁴⁰ Муны динләп дуран фарисейлериң кәбири Оңа: «Онда биз-де көрми?» дийдилер. ⁴¹ Иса олара: «Көр болан болсаңыз, гүнәңиз болмазды, йөне гөрийәрис диййәниңиз үчин гүнәңиз айрылмаяр» дийди.

10–НЖЫ БАП*Оңат чопан*

¹ «Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, гоюн агылына гапысындан гирмән, башга еринден ашып гирйән огрудыр, гаракчыдыр. ² Гапыдан гирйән гоюнларың чопаныдыр. ³ Сакчы оңа гапыны ачып берйәндир. Гоюнлар чопаның сесини эшидйәндир. Чопан хем гоюнларыны атма-ат чагырып, олары дашарык чыкарындыр. ⁴ Гоюнларыны дашарык чыкарандан соң, оларың өңүнден йөрөйәндир, онуң сесини танаян гоюнлар болса онуң ызына дүшйәндир. ⁵ Олар кесекиниң ызына дүшйән дәлдир, ондан гачяндыр, себәби кесекиниң сесини танаян дәлдирлер». ⁶ Иса олара тымсал айтды, йөне олар онуң манысына дүшүнмеди. ⁷ Иса ене-де олара шейле дийди: «Мен сизе хакыкатыны айдярын, Мен гоюнларың агылына гапыдырын. ⁸ Менден өң геленлериң әхлиси огрудыр, гаракчыдыр; йөне гоюнлар олары динләмеди. ⁹ Мен гапыдырын. Менден гирен халас болар. Ол гирер, чыкар, өри тапар.

---

* 9:35 *Худайың Оглуна* — иң гадымы голязмаларда: «Ынсан Оглуна».

¹⁰ Огры диңе огурлап өлдүрмек, хелэк этмек үчин гелйән-дир. Эмма Мен оларда яшайыш болсун, гурплы яшайыш болсун дийип гелдим. ¹¹ Мен говы чопандырын. Говы чопан гоюнлары үчин жаныны пида эдйәндир. ¹² Чопан дәл-де, диңе хакына тутулан адам болса мәжегиң гелйә-нини гөрүп, гоюнлар өзүниңки болмансон, олары ташлап гачяндир. Мөжөк-де олары гапып даргадяндир. ¹³ Чүнки ол хакына тутуландыр. Ол гоюнларың гамыны иймез. ¹⁴ Мен говы чопандырын; Өзүмиңкилери танаяндырын, олар-да Мени танаяндыр. ¹⁵ Атамың Мени, Мениң-де Атаны та-найшым ялы танаяндырлар. Мен гоюнлар үчин жанымы пида эдйәрин. ¹⁶ Мениң бу агылдакылардан башга-да го-юнларым бар. Мен олары хем йыгнамалыдырын. Олар хем Мениң сесими эшидер. Онсон бир сүри, бир чопан болар. ¹⁷ Жанымы гайтадан алмак үчин пида эдйәнлигим себәпли Ата Мени сөййәр. ¹⁸ Жанымы Менден хич ким алмаяр, Өзүм пида эдйәрин. Мениң оны пида этмәге-де, оны гай-тадан алмага-да ыгтыярым бар. Мен бу буйругы Атамдан алдым». ¹⁹ Бу сөзлер себәпли, ехудыларың арасына ене-де агзалалык аралашды. ²⁰ Оларың көпүси: «Ол жыңлы, Ол дә-лирәпдир. Нәме үчин сиз Оны динлейәрсиңиз?» дийдилер. ²¹ Башгалары болса: «Булар жыңлы адамың айтжак сөзле-ри дәл. Жың көрлериң гөзүни ачып билерми?» дийдилер.

Ехудыларың имансызлыгы

²² Иерусалимде ыбадатхананың ачылышының йыллык байрамы болды. Гышды. ²³ Иса ыбадатханада Сүлейманың эйванында гезмеләп йөрди. ²⁴ Ехудылар Онун дашына үй-шүп: «Сен хачана ченли бизи аласармык эдип йөржек? Ме-сих болсан, ачыгыны айт» дийдилер. ²⁵ Иса оlara шейле жогап берди: «Мен сизе айтдым, йөне сиз иман этмейәрси-ңиз. Атамың ады билен эден ишлерим Маңа гүвәлик эдйәр. ²⁶ Йөне сиз иман этмейәрсиңиз, чүнки сизе айдышым ялы, сиз Мениң гоюнларымдан дәл. ²⁷ Мениң гоюнларым сесиме гулак асяр, Мен хем олары танаярын, олар Мениң ызыма

дүшйәрлер. ²⁸ Мен олара эбеди яшайыш берерин. Олар асла хеләк болмаз, хич ким олары Мениң элимден какып алмаз. ²⁹ Олары Маңа берен Атам хеммеден улудыр. Атамың элинден олары хич ким алып билмез. ³⁰ Атам Икимиз бирдирис». ³¹ Ехудылар Оны дашлажак болуп, ене ерден даш алдылар. ³² Иса олара: «Мен Атам тарапындан сизе көп ягшылыклар этдим. Буларың хайсысы үчин сиз Мени дашлажак болярысыңыз?» дийди. ³³ Ехудылар Оңа: «Биз Сени ягшы иш эдйәнлигиң үчин дәл, Худая дил етирийәнлигиң үчин, ягны ынсан халыңа Өзүни Худай сайяңлыгың үчин дашлажак болярыс» дийдилер. ³⁴ Иса олара шейле дийди: «„Мен айтдым, сиз таңрыларсыңыз“ дийип, сизиң кануныңызда язылгы дәлми нәме? ³⁵ Мукаддес канун өзлерине Худайың сөзлери геленлери таңрылар дийип атландыран болса, шонун билен Язгы бозулмаяр ахырын. ³⁶ Шейле болса, Мен Худайың Оглы диййәним үчин сиз Атаның сайлап, дүнийә иберен Адамына нәме үчин Худая дил етирийәр диййәрсиниз? ³⁷ Мен Атамың ишлерини этмейән болсам, онда Маңа иман этмәң. ³⁸ Әгер-де ол ишлери эдйән болсам, онда Маңа ынанмасаңыз-да, Атамың Мендедигини ве Мениң Атададыгымы билип, оңа гөз етирер ялы, эдйән ишлериме ынанын». ³⁹ Шонда Оны ене тутмага сынанышдылар, йөне Иса оларың эллеринден сыпып гитди. ⁴⁰ Иса ене-де Иорданың аңырсына, Яхяның озаллар чокундырян ерине барып, шол ерде галды. ⁴¹ Көп адамлар Онуң янына гелип: «Яхя хич хили аламат гөркезмеди, йөне онуң бу Адам хакда айданларының бары чын экен» дийишдилер. ⁴² Шейлеликде, көп адамлар ол ерде Оңа иман этди.

11–НЖИ БАП

Лазарың өлүми

¹ Меръем билен онуң уясы Мартаның обасы болан Бей-таниядан Лазар атлы бир адам сыркавды. ² Меръем Реббин үстүне атыр ыслы яг чалып, Онуң аягыны өз сачы билен

сүпүрүп гурадан аялды. Онуң доганы Лазар сыркавды. ³Шейлеликте, уялар: «Я Реб, Сениң сөййөн адамың сыркав ятыр» дийип, Иса хабар ёлладылар. ⁴Иса муны эшиденде: «Бу сыркавлык өлүм үчин дәл-де, Худайың Оглы ол аркалы шөхратланар ялы, Худайың шөхраты үчиндир» дийди. ⁵Иса Мартаны, онуң уясыны ве Лазары говы гөрийәрди. ⁶Онуң сыркавдыгыны эшиденде, Иса шол болян еринде ики гүн галды. ⁷Онсоң шәгиртлерине: «Ене Яхуда гиделиң» дийди. ⁸Шәгиртлери Оңа: «Мугаллым, ехудылар Сени яңы дашламага сынанышдылар, Сен ене-де шол ере гитжек болярсыңмы?» дийдилер. ⁹Иса оlara шейле жогап берди: «Гүндизде он ики сагат бар дәлми? Гүндиз гезйән адам бүдремез, чүнки ол бу дүнийәниң нуруны гөрийәндир. ¹⁰Йөне адам гиже гезсе, бүдрәр, чүнки онда нур ёкдур». ¹¹Сонра Иса оlara: «Достумыз Лазар уклап ятыр, диңе шоны оярмак үчин барярын» дийди. ¹²Шәгиртлери Оңа: «Я Реб, уклан болса сагалар» дийдилер. ¹³Иса онуң өлендиги хакда гүррүң эдйәрди, йөне олар адаты укудыр өйдйәрдилер. ¹⁴Шейлеликте, Иса оlara ачыгыны айтды: «Лазар өлүпдир. ¹⁵Мен сиз иман эдерсиңиз дийип, шол ерде болманлыгыма сизиң үчин шат, йөне инди онуң янына гиделиң». ¹⁶Дидимос (Экиз) дийилийән шәгирт Томас ёлдашларына: «Онуң билен өлер ялы, биз-де гиделиң» дийди.

Марта билен Меръем яс тутяр

¹⁷Иса геленде, Лазарың габырда ятанына дөрт гүн болан экен. ¹⁸Бейтания Иерусалимден үч километре голай узакдады. ¹⁹Доганларының өлүми зерарлы, Марта билен Мерюме гөвүнлик бержек болуп, бу ере көп ехуды гелипди. ²⁰Марта Исаның гелияенини эшидип, Оны гаршыламага гитди, Меръем болса өйде галды. ²¹Марта Иса: «Я Реб, Сен шу ерде болан болсан, доганым өлмезди. ²²Хәзир хем Худайдан нәме дилесен, Онуң дилегиңи битиржегини билйәрин» дийди. ²³Иса оңа: «Доганың дирелер» дийди. ²⁴Марта болса: «Мен ахырет гүни болжак кыяматда онуң

дирелжегини билийэрин» дийди. ²⁵ Иса она шейле дийди: «Дирелиш-де, яшайыш-да Мендирин, Маңа иман эден өлсе-де, яшар. ²⁶ Хер бир яшаян ве Маңа иман эдйән асла өлмез. Сен муна ынанарсыңмы?» ²⁷ Ол Оңа: «Хава, я Реб, мен Сениң Худайың дүнйә инен Оглы Месихдигине иман этдим» дийди. ²⁸ Ол муны айдып, гитди-де, уясы Меръеми яшырынлык билен чагырып: «Мугаллым шу ерде, сени чагырар» дийди. ²⁹ Меръем муны эшиден бадына тиз еринден туруп, Исаның янына гитди. ³⁰ Иса энтэк оба барманды, Ол хениз хем Мартаның гаршылан ериндеди. ³¹ Өйде Меръемиң янында болуп, оңа гөвүнлик берйән ехудылар онуң ховул-халат еринден туруп, чыкып гиденини гөрөнлеринде, агламак үчин габра тарап баряндыр өйдүп, онуң ызындан гитдилер. ³² Меръем Исаның дуран ерине геленде, Оны гөрди, Онуң аягына йыкылып: «Я Реб, Сен шу ерде болан болсаң, доганым өлмезди» дийди. ³³ Иса онуң ве онуң билен биле гелен ехудыларың аглаяныны гөрөнде, чуңнур гынанып, йүреги гыйылды. ³⁴ Ол: «Оны ниреде жайладыңыз?» дийип сорады. Оңа: «Я Реб, бар-да, Өзүң гөрәй» дийдилер. ³⁵ Иса аглады. ³⁶ Ехудылар: «Ол оны, гөр, нәхили сөййән экен!» дийишдилер. ³⁷ Кәбирлери болса: «Көрүң гөзүни ачан бу Адам мунуң-да өлмезлиги үчин бир зат эдип билмезмиди?» дийишдилер.

Иса Лазары дирелдйәр

³⁸ Шол вагт Иса ене-де гынанып, габырың янына барды. Габыр бир говакды, онуң агзына болса даш гоюпдылар. ³⁹ Иса: «Дашы айрың» дийди. Мерхумың уясы Марта Оңа: «Я Реб, ол инди порсандыр, онуң габырда ятанына дөрт гүн болды» дийди. ⁴⁰ Иса оңа: «Мен сана „Иман этсең, Худайың шөхратыны гөрерсиң“ диймедимми?» дийди. ⁴¹ Шейлеликте, дашы айырдылар. Иса гөзүни Гөге дикип, шейле дийди: «Эй Ата, дилегими эшидениң үчин Саңа шүкүр эдйэрин. ⁴² Мени хемише эшидйәндигиңи билийэрин, йөне Мен муны төверекдәки халайык себәпли,

Мени Сениң иберендигиңе ынансынлар дийип айтдым». ⁴³ Шу сөзлерден соң Ол гаты сес билен: «Лазар, дашарык чык!» дийип гыгырды. ⁴⁴ Әллери, аяклары кепене доланан, йүзи яглык билен саралан өли габырдан чыкды. Иса олар: «Онуң даңыларыны чөзүң-де, гойберин, гитсин» дийди.

Исаны өлдүрмек барада дилдүвшүк

⁴⁵ Шейлеликте, Мерьемиң янына гелен, Исаның эден ишини гөрөн ехудыларың көпүси Оңа иман этдилер. ⁴⁶ Бирнәчеси болса барып, Исаның эденлерини фарисейлере айтдылар. ⁴⁷ Онсоң баш руханылардыр фарисейлер межлис чагырып, шейле дийдилер: «Нәме этмели? Бу Адам көп алаамат гөркезийәр. ⁴⁸ Оңа ёл берсек, онда хеммелер Оңа иман эдер, римлилер хем гелип, юрдумызы-да, халкымызы-да эеләр». ⁴⁹ Оларың бири, шол йыл баш руханы болан Каяфа олар: «Сиз хич зады билмейәрсиниз. ⁵⁰ Әхли халкың хеләк болмагының дерегине бир адамың халк үчин өлмегиниң бизе* пейдалыдыгына дүшүнмейәрсиниз» дийди. ⁵¹ Ол муны өз-өзүнден айтман, әйсем, шол йыл баш руханы боланлыгындан, Исаның халк үчин өлжегини пыгамберлик эдип айтды. ⁵² Ол дине халк үчин хем дәл-де, Худайың дагынык перзентлерини бирлешдирмек үчин хем өлмелиди. ⁵³ Шейлеликте, шол гүнден башлап, Оны өлдүрмеги йүреклерине дүвдүлер. ⁵⁴ Шондан соң Иса ехудыларың арасында ач-ачан гезмән, ол ерден чөллүгиң гырасындакы Эфраим диен шәхере гидип, шәгиртлери билен биле шол ерде галды. ⁵⁵ Ехудыларың Песах байрамы якынлапды. Юрдуң әхли күнжеклеринден гелен көп адамлар Песахдан өң өзлерини тәмизлемек үчин Иерусалиме гелипдилер. ⁵⁶ Олар Исаны агтарярдылар, ыбадатханада дуркалар бири-бирлерине: «Нәме диййәрсиниз, Ол байрама гелмезмикә?» дийишйәрдилер. ⁵⁷ Баш

---

* 11:50 *Бизе* — иң гадымы голязмаларда: «сизе».

руханылар билен фарисейлер Оны тутмак үчин Онуң ни-редедигини ким билиён болса, гөркезсин дийип буйрук берипдилер.

12–НЖИ БАП

Иса Бейтанияда

¹ Иса Песахдан алты гүн өң Бейтания барды. Өлен ве Иса тарапындан дирелдилен Лазар шол ерде яшайрды. ² Ол ерде Исаның хатырасына нахар берилди. Марта хызмат эдйәрди, Лазар болса Иса билен сачак башында отуранларың бириди. ³ Онсоң Меръем бир гадак гыммат бахалы нардың сап-арасса ягыны алып, Исаның аягына чалды, сачы билен сүпүрип гуратды. Өйүң ичи ягың якымлы ысындан долды. ⁴ Шол вагт Онуң шәгиртлериниң бири, Оңа хайынлык этмеги йүрегине дүвен Симуның оглы Иуда Искарот: ⁵ «Нәме үчин бу яг үч йүз динара сатылып, гарыплара берилмеди?» дийди. ⁶ Ол муны гарыпларың гамыны иййәнлиги үчин дәл-де, өз огрулыгы үчин айдялды. Чүнки оларың пул торбасыны гөтерен болуп, нәме берилсе, өзи алып йөрди. ⁷ Эмма Иса шейле дийди: «Начара дегмәң, ол муны Мениң жайланжак гүнүм үчин саклады. ⁸ Чүнки гарыплар хемише сизиң яныңызда болар, йөне Мен хемише сизиң яныңызда болмарын». ⁹ Ехудылардан бир улы мәреке Исаның ол ередигини эшидип, дине бир Исаны дәл, эйсем, Онуң өлүмден дирелден Лазарыны-да гөрмөгө гелдилер. ¹⁰ Баш руханылар Лазары-да өлдүрмеги маслахатлашыпдылар. ¹¹ Чүнки ол себәпли көп ехудылар Иса иман эдйәрдилер.

Исаның Иерусалиме гириши

¹² Эртеси гүн байрама гелен көп халайык Исаның Иерусалиме гелиәнени эшиденде, ¹³ хурма шахаларыны алып, Оны гаршыламага чыкды. Адамлар: «Хосанна! Реббин адындан гелиён Ысрайыл патышасы гутлы болсун!» дийип гыгырышдылар. ¹⁴⁻¹⁵ «Горкма, эй Сион гызы! Ине, сениң

патышаң тайхара мүнүп гелйәр» дийип, Язгыда язылышы ялы, Иса бир тайхар тапып, оңа мүнди. ¹⁶ Шәгиртлери илки бу затлара дүшүнмедилер, йөне буларың Ол хакда языландыгы ве бу затлары Оңа өзлериниң эдендиги Иса шөхратландырыландан соң ятларына дүшди. ¹⁷ Инди Исаның Лазары габырдан чагырып, оны өлүмден дирелден махалы янында болан халайык гүвә гечйәрди. ¹⁸ Онуң бу аламаты гөркезенини эшиден халайык-да, бу себәпден Оны гаршыламага чыкды. ¹⁹ Шейлеликте, фарисейлер: «Гөрүн, хич зада пейданыз дегмейәр, ине, әхли дүнийә Онуң ызына эерди!» дийишйәрдилер.

Иса өлжәгини өңүнден айдяр

²⁰ Байрамда ыбадат этмәге Иерусалиме геленлериң арасында бирнәче грек-де барды. ²¹ Олар Желиләнең Бетсайда шәхеринден болан Филипусың янына гелип: «Әй ага, биз Исаны гөрмек ислейәрис» дийип, ондан хайыш этдилер. ²² Филипус хем муны Андреаса айтды. Онсоң Андреас билен Филипус икиси барып, Иса айтдылар. ²³ Иса олара шейле жогап берди: «Ынсан Оглуның шөхратланмалы вагты гелди. ²⁴ Мен сизе хакыкатыны айдярын, бугдай дәнеси ере гачып өлмесе, ялңыз галар, йөне өләйсе, көп хасыл берер. ²⁵ Жаныны сөййән оны йитирийәндир, бу дүнийәде жаныны йигренйән болса оны әбеди яшайыш үчин саклаяндыр. ²⁶ Маңа хызмат этжек адам ызыма эерсин. Мен ниреде болсам, Мениң хызматкәрим-де шол ерде болар. Маңа хызмат әдени Атам хорматлар. ²⁷ Хәзир Мениң йүрегим гысяр. Мен нәме диейин? „Әй Ата, Мени шу пурсатдан халас эт“ диейинми? Мен бу пурсата шонуң үчин гелдим ахырын. ²⁸ Әй Ата, адыны шөхратландыр». Шонда Гөкден: «Мен адымы шөхратландырдым ве ене-де шөхратландырамын» диен сес гелди. ²⁹ Муны эшиден ол ердәки халайык: «Гөк гүрледи» дийди; башгалары болса: «Онуң билен бир периште гөплешди» дийдилер. ³⁰ Иса олара шейле жогап берди: «Бу сес Мениң үчин дәл-де, сизиң үчин гелди.

³¹ Инди бу дүнийәнің хөкүм вагты болды. Бу дүнийәнің Хөкүмдары инди ковлуп чыкарылар. ³² Ерден ёкары гөтериленимде, Мен әхли ынсанлары Өзүме чекерин». ³³ Иса муны нәхили өлүм билен өлжегине ышарат эдип айтды. ³⁴ Инди: «Биз Месиҳиң эбеди галжагыны Мукаддес Канундан эшитдик, Сен нәхили „Ынсан Оглы ёкары гөтерилмелидир“ диййәрсин? Бу Ынсан Оглы диййәнің ким?» дийип, халайык Ондан сорады. ³⁵ Иса оlara шейле жогап берди: «Ене бир аз вагтлап нур сизин араңызда болар. Нур барка, гезин, үстүңизи түмлүк басаймасын, чүнки түмлүкте гезйән өзүнің нирә баряныны билйән дәлдир. ³⁶ Нуруң огуллары болмак үчин нуруңыз барка нура иман эдин». Иса булары айдансоң, оларың янындан гидип гизленди.

Ехудыларың кесирлиги

³⁷ Йөне Иса оларың гөзлериниң алнында шунча алапат гөркезен хем болса, олар Оңа иман этмедилер. ³⁸ Чүнки Ишая пыгамберин: «Я Реб, бизин берен хабарымыза ким ынанды? Реббин гудратлы голы киме гөрүнди?» диен сөзлери бержай болмалыды. ³⁹ Олар шу себәпден иман эдип билмейәрдилер, чүнки Ишая ене-де шейле дийипди: ⁴⁰ «Худай оларың гөзлерини көр этди, йүреклерини гататды. Бейле болмадык болса, олар гөрердилер, йүреклери билен сызардылар ве Маңа тарап өврүлердилер. Мен болса оlara шыпа берердим». ⁴¹ Ишая Исаның шөхратыны гөрүп, булары Ол хакда айдыпдыр. ⁴² Муңа гарамаздан, башлыкларың көпүси Оңа иман этдилер, йөне велин си-нагогадан ковулмазлык үчин, фарисейлер зерарлы, Оны ыкпар этмедилер. ⁴³ Чүнки олар ынсанларың өвгүсини Худайың өвгүсинден говы гөрдүлер. ⁴⁴ Иса болса гыгырып шейле дийди: «Маңа иман эдйән Маңа дәл-де, Мени Иберене иман эдйәндир. ⁴⁵ Мени гөрийән, Мени Иберени-де гөрийәндир. ⁴⁶ Маңа иман эдйәнлериң гараңкылыкда галмазлары ялы, Мен дүнийә нур болуп гелдим. ⁴⁷ Сөзлери-ми эшидип, олары тутмадык адамың үстүнден хем Мен

хөкүм чыкармарын. Чүнки Мен дүнйәниң үстүнден хөкүм чыкармага дәл-де, оны халас этмәге гелдим. ⁴⁸ Мени рет эдип, сөзлерими кабул этмейәниң үстүнден хөкүм чыкаржак бардыр; Мениң айдан сөзүм ахырет гүни оны хөкүм эдер. ⁴⁹ Чүнки Мен Өз-Өзүмден геплемедим. Нәме айтмалыдыгымы, нәме сөзлемелидигими Өзүми иберен Ата Маңа буюрды. ⁵⁰ Онуң буйругының эбеди яшайышдыгыны Мен билиәрин. Шоңа гөрә, Ата Маңа нәме буюран болса, Мен дине шоны айдярын».

13–НЖИ БАП

Иса шәгиртлериниң аягыны ювар

¹ Песах байрамының өң янындакы гүнди. Өзүниң бу дүнъе билен хошлашмалы ве Атаның янына гитмели сагадының гелендигини Иса билиәрди. Өзүниңкилери бу дүнъеде нәхили сөөн болса, Ол олары ин соңкы деме ченли хем хут шонуң ялы сөйди.

² Агшам нахары чагыды. Иса хайынлык этмеги Симунның оглы Иуда Искарriotың йүрегине иблис эййәм гуялды. ³ Атаның әхли зады Өз элине берендигини, Өзүниң Худайдан гелип, Худая гайтжакдыгыны Иса билди. ⁴ Нахар башындан туруп, донуны чыкарды-да, бир яглык билен Ол билини гушады. ⁵ Онсоң бир легене сув гуйды-да, шәгиртлериң аякларыны ювуп, гушанан яглыгы билен олары сүпүрмәге дурды. ⁶ Ол Симун Петрусың янына геленде, Петрус Иса гарап: «Я Реб, мениң аягымы Сен ювмалы болдуңмы?» дийди. ⁷ Иса оңа: «Мениң эдйән ишими сен энтек билмерсин, оңа сен соң дүшүнерсин» дийди. ⁸ Петрус Оңа: «Мен аягымы Саңа асла ювдурмарын» дийди. Эмма Иса оңа: «Мен сени ювмасам, онда Мениң билен үлешигиң болмаз» дийип жогап берди. ⁹ Симун Петрус Оңа: «Я Реб, онда дине аягымы дәл, элими-де, башымы-да юв» дийди. ¹⁰ Иса оңа: «Ювнан адамың дине аягыны ювмакдан башга хажаты ёкдур, ол бүтинлей тәмиздир.

Сиз хем тәмизсиңиз, йөне хеммәңиз дәл» дийди. ¹¹ Чүнки Ол Өзүнә хайынлык этжегин кимдигини билийәрди. Шонун үчин-де «Хеммәңиз тәмиз дәл» дийипди.

¹² Оларың аякларыны ювуп боланындан соң, донуны гейди-де, Ол ене сачак башында отурды ве оларә шейле дийди: «Сизе нәме эдениме дүшүнйәрсинизми? ¹³ Сиз Маңа „Мугаллым“ ве „Реб“ дийип, догры эдйәрсиниз, себәби Мен шолдурын. ¹⁴ Мен Реб ве Мугаллым болуп, сизин аягыңызы юван болсам, онда сиз-де бири-бириңизин аягыны юмалысыңыз. ¹⁵ Чүнки сиз-де Мениң сизе эдишим ялы эдерсиңиз дийип, Мен сизе гөрелде гөркездим. ¹⁶ Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, гул агасындан улы дәлди, иберилен-де оны иберенден улы дәлди. ¹⁷ Бу затлары билийәндигиңизе гөрә, олары бержай этсеңиз, багтлы боларсыңыз.

Иса хыянат эдилмеги

¹⁸ Сизин хеммәңиз хакда айтмаярын, Мен Өз сайлап-сеченлерими билийәрин, йөне „Мениң билен чөрек иен маңа эл галдырды*“ диен Язгы бержай болмалыдыр. ¹⁹ Мен муны сизе болжак вакадан өңинчә, шол вака йүзе чыкан вагтында Мениң шол айдянымдыгыма иман этмегиңиз үчин айдярын. ²⁰ Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын. Мениң иберен адамымы кабул эден Мени кабул эдйәндир, Мени кабул эден болса, Мени Иберени кабул эдйәндир». ²¹ Иса бу затлары айдандан соң, йүреги гыйлып, гүвәлик эдип: «Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, сизин ичиңизден бири Маңа хайынлык эдер» дийди. ²² Шәгиртлери Онуң муны киме какдырып айдяныны билмән, алжыраңнылык билен бири-бирлерине сепедишдилер. ²³ Шәгиртлерден бири сачак башында Исаның дөшүнә япланып ятырды. Иса оны говы гөрийәрди. ²⁴ Симун Петрус Онуң киме какдырып айдяныны сорамагы

---

* 13:18 *Эл галдырды* — грекчеде: «өкже галдырды».

яңкы шәгирде үмледі. ²⁵ Исаның дөшүне япланып ятан Оңа: «Я Реб, ол ким?» дийди. ²⁶ «Шу чөреги табага батырып киме берсем, шолдур» дийип, Иса жогап берди. Онсоң Ол чөреги табага батырды-да, оны Симуның оглы Иуда Искарюта берди. ²⁷ Чөреги алан бадына, Иуданың ичине иблис гирди. Иса оңа: «Нәме этжек болсан, тиз эт» дийди. ²⁸ Муны Исаның оңа нәме үчин айданына отуранларын хич бири дүшүнмеди. ²⁹ Пул торба Иудада болансоң кәбир-лери Иса оңа «Байрам үчин бизе герек затлары сатын ал» я «Гарыплара бираз пайла» диййәндир өйтдүлер. ³⁰ Иуда чөреги алды-да, деррев дашарык чыкды. Гижеликди.

Тәзе табшырык

³¹ Ол чыканда, Иса шейле дийди: «Ине, инди Ынсан Оглы шөхратландырылды, Ол аркалы Худай-да шөхратландырылды. ³² Худай Онда шөхратланса, Худай-да Оны Өзүнде шөхратландылар, хава, Оны деррев шөхратландылар. ³³ Чагалар, Мен инди сизиң билен узак вагт болма-рын. Сиз Мени агтарарсыңыз, йөне ехудылар: „Мениң гитжек ериме сиз барып билмерсиңиз“ диеними инди сизе-де айдярын. ³⁴ Сизе бир тәзе табшырык берйәрин: бири-бириңизи сөйүң, Мениң сизи сөйшүм ялы, сиз-де бири-бириңизи сөйүң. ³⁵ Бири-бириңизе сөйгиңиз болса, сизиң Мениң шәгирдимдигиңизи хеммелер билер».

Петрусың Исаны инкәр этжәкдиги өңүнден айдылар

³⁶ Симун Петрус Оңа: «Я Реб, Сен нирә барярсың?» дийди. Иса оңа: «Сен Мениң билен хәзир гидип билмерсиң, йөне соң барып билерсиң» дийип жогап берди. ³⁷ Петрус Оңа: «Я Реб, нәме үчин мен Сениң билен хәзир гидип билмерин? Мен Сениң үчин жанымы-да пида эдерин» дийди. ³⁸ Иса оңа шейле жогап берди: «Мениң үчин жаныңы пида эдерсиңми? Хакыкатдан-да, Мен саңа догрусыны айдярын, хораз гыгырмаздан өң, сен Мени үч гезек инкәр эдерсин.

14–НЖИ БАП

Иса – Худая гидйән ёл

¹Йүрегиниз гысмасын. Худая иман эдиң, Маңа иман эдиң. ²Атамың өйүндә месгенлер көпдүр; шейле болмаса, Мен сизе „Ер тайярламага барярын“ диермидим? ³Гидип ер тайярланымдан соң, сизиң хем Өз янымда болмагыңыз үчин ене гелип, сизи Өзүм билен алып гидерин. ⁴Сиз Мениң нирә барянымы, ёлы билйәнсиңиз». ⁵Томас Оңа: «Я Реб, биз Сениң нирә баряныңы билмейәрис, ёлы нәдип билели?» дийди. ⁶Иса оңа шейле дийди: «Мен – ёл, хакыкат ве яшайышдырын, Менсиз хич ким Ата барып билмез. ⁷Мени танасаңыз, Атамы-да танарсыңыз. Сиз мундан бейләк Оны танаярсыңыз, Оны гөрдүңиз». ⁸Филипус Оңа: «Я Реб, Атаны бизе гөркез, бизе шол боляр» дийди. ⁹Иса оңа шейле дийди: «Эй Филипус, Мен сизиң билен шейле көп вагт болсам-да, Мени танамадыңмы? Мени гөрән Атаны-да гөрөндир. Сениң „Атаны бизе гөркез“ диймәң нәме? ¹⁰Мениң Атададыгыма, Атаның хем Мендедигине сен иман этмейәрсинми? Мен сизе айдян сөзлерими Өз-Өзүмден айтмаярын, Менде яшаян Ата Өз ишлерини эдйәр. ¹¹Мениң Атададыгыма, Атаның-да Мендедигине иман эдиң; хич болманда, эден ишлерим үчин Маңа иман эдиң. ¹²Мен сизе хакыкатыны айдярын, Маңа иман эден Мениң битирен ишлерими-де битирер, булардан хас улуларыны-да эдер, чүнки Мен Атама барярын. ¹³Атам Огулда шөхратланар ялы, Мениң адым билен нәме дилесеңиз, дилегиңизи битирерин. ¹⁴Мениң адым билен бир зат дилесеңиз, бержай эдерин.

Мукаддес Рух вадасы

¹⁵Мени сөййән болсаңыз, буйрукларымы бержай эдиң. ¹⁶Мен-де Атама ялбарарын, Ол сизе, хемише сиңиң билен болар ялы, башга бир Гөвүнлик Берижи, ягны

Хакыкат Рухуны берер. ¹⁷ Хакыкат Рухуны дүнийә кабул эдип билмез, чүнки дүнийә Оны не гөрйәр, не-де танаяр. Йөне сиз Оны танаярсыңыз, чүнки Ол сизин араңызда яшаяр ве сизин ичинизде болар. ¹⁸ Мен сизи етим гоймарын, яныңызга гайдып гелерин. ¹⁹ Аз салымдан соң дүнийә Мени гөрмез, йөне сиз гөрерсиниз, чүнки Мен яшаярын, сиз-де яшарсыңыз. ²⁰ Шол гүн Мениң Атамдадыгымы, сизин хем Мендедигиниз, Мениң-де сиздедигими билерсиниз. ²¹ Мениң буйрукларымы тутуп, олары бержай эдйән Мени сөййәндир. Мени сөййәни Атам-да сөер. Мен-де оны сөерин ве она гөрнерин». ²² «Я Реб, Сен Өзүңи дүнийә дәл-де, бизе гөркезмек ислейәрсин велин, бу нәхили боляр?» дийип, Иуда (Искариот дәл) Ондан сорады. ²³ Иса она шейле жогап берди: «Ким Мени сөййән болса, сөзүми тутар. Атам-да оны сөер, биз оңа барып, янында месген тутарыс. ²⁴ Мени сөймейән Мениң сөзүми тутмаз. Сизин бу эшидйән сөзлериңиз Мениңки дәл-де, Мени иберен Атаныңкыдыр. ²⁵ Мен бу затлары сизе Өзүм яныңыздакам айдярын. ²⁶ Мениң адымдан Атаның ибержек Гөвүнлик Берижиси — Мукаддес Рух сизе әхли зады өвредер, Мениң айдан әхли затларымы ядыңызга салар. ²⁷ Мен сизе паракатлык гоюп барярын, Өз паракатлыгымы сизе берйәрин. Мен муны, дүнийәниң берши ялы бермейәрин. Йүрегиңиз гысма сын, горкмаң. ²⁸ „Мен барярын, йөне яныңызга өврүлип гелерин“ диеними эшитдиңиз. Мени сөййән болсаңыз, Мениң Атаның янына гидйәнлигиме шатланардыңыз, чүнки Ата Менден бейикдир. ²⁹ Мен муны сизе болан вагты иман эдерсиниз дийип, болмазындан өң айтдым. ³⁰ Маңа инди сизин билен геплешере көп вагт галмады, чүнки бу дүнийәниң хөкүмдары гелйәр. Онуң Мен барада эрк-ыгтыяры ёкдур. ³¹ Йөне Мениң Атаны сөййәнлигиме, Ата Маңа нәхили табшырык берен болса, шоны бержай эдйәнлигиме дүнийә билмелидир. Турун, бу ерден гиделиң.

15–НЖИ БАП

Үзүм агажы ве шахалар

¹ Мен хақыкы үзүм агажыдырын, Атам багбандыр. ² Мен-дәки миве бермейән хер бир шаханы Ол кесер, миве бер-йәнини болса хас-да көп миве берсин дийип тимарлар, тәмизләр. ³ Мениң сизе айдан сөзүм аркалы сиз инди тә-мизсиңиз. ⁴ Сиз Менде галың, Мен хем сизде галайын. Үзүм агажындан айрылан шаханың өз-өзүнден миве берип билмейши ялы, Менден айрылсаңыз, сиз хем миве берип билмерсиңиз. ⁵ Мен үзүм агажыдырын, сиз шахаларсыңыз. Ким Менде гаян болса ве Мен кимде гаян болсам, ол бол миве берер. Сиз Менден үзнә хич зат эдип билмерсиңиз. ⁶ Ким Менде галмаса, шаха кимин кесилип ташланар, гу-рар. Олары йыгнашдырып, ода атарлар, олар хем янар. ⁷ Сиз Менде галсаңыз, Мениң сөзлерим сизде галса, ислән дилегиңиз битер. ⁸ Сизин көп миве бермегиңиз билен Атам шөхратланар. Шейлеликде, сиз Мениң шәгиртлерим болар-сыңыз. ⁹ Атамың Өзүми сөйши ялы, Мен-де сизи сөйдүм. Мениң сөйгимде галың. ¹⁰ Мениң Атамың буйрукларыны бержай эдип, Онун сөйгүсинде галышым ялы, сиз хем буй-рукларымы бержай этсениз, Мениң сөйгимде галарсыңыз. ¹¹ Сизе бу затлары Мениң шатлыгым сизде болсун ве шат-лыгыңыз долы болсун дийип айтдым. ¹² Мениң буйругым шу: бири-бириңизи Мениң сизи сөйшүм ялы сөйүн. ¹³ Бир адамың өз достлары үчин жаныны пида этмегинден улы сөйги хич кимде ёкдур. ¹⁴ Мениң өзүңизе буйранымы бер-жай этсениз, Мана достсуңыз. ¹⁵ Мундан бейләк Мен сизе гул диймерин, чүнки гул агасының нәме эдйәнини билйән дәлдир. Мен сизе дост дийдим, чүнки Атамдан эшиден әх-ли затларымы сизе айтдым. ¹⁶ Сиз Мени сайламадыңыз, Мен сизи сайладым, гидип, миве өндүриң ве мивәңиз узак галсын дийип, сизи везипә белледим. Шейлеликде, Мениң адым билен Атадан нәме дилесениз, Ол сизе берер. ¹⁷ Ме-нин сизе буйругым шу: бири-бириңизи сөйүн.

Дүнийәниң йигрентгиси

¹⁸ Дүнийә сизи йигренсе, онуң сизден өң Мени йигренендигини билиң. ¹⁹ Дүнийәден болан болсаңыз, дүнийә сизи өзүниңкилер кимин сөөрди. Йөне дүнийәден дәлдигиңиз үчин, Мениң сизи дүнийәден сайлап аланлыгым үчин, ине, шунуң үчин дүнийә сизи йигренйәр. ²⁰ Мениң сизе „Гул өз ага-сындан улы дәлдиң“ диен сөзүми яда салың. Олар Мени ызарлан болсалар, онда сизи-де ызарларлар. Мениң сөзүми тутан болсалар, сизинкини-де тутарлар. ²¹ Олар сизе бу затларың әхлисини Мениң адым себәпли эдерлер, чүнки олар Мени Иберени танамаярлар. ²² Мен гелип, оlara айтмадык болсадым, онда гүнәлери болмазды, йөне инди гүнәлери үчин өтүнчлери ёкдур. ²³ Мени йигренйән Мениң Атамы-да йигренйәндир. ²⁴ Мен башгасының этмедик ишлерини оларың арасында этмедик болсам, онда гүнәлери болмазды, йөне инди гөрүп, хем Мени, хем-де Атамы йигрендилер. ²⁵ Канунларында: „Мени нәхак йигрендилер“ дийип язылан сөз бержай болмалыдыр. ²⁶ Атадан сизе иберилжек Гөвүнлик Берижим, ягны Атадан чыкан Хакыкат Рухы геленде, Мен хакда гүвәлик эдер. ²⁷ Сиз-де гүвәлик эдерсиңиз, чүнки башдан Мениң билен биледиңиз.

16—НЖЫ БАП

¹ Бу затлары сизе алданып, ёлдан чыкмазлыгыңыз үчин айтдым. ² Сизи синагогалардан коварлар. Хава, сизи өлдүрөн хер кесиң шейтмек билен Худая хызмат эдйәнди́рин өйтжек вагты гелер. ³ Бу ишлери эдерлер, себәби олар не Атаны, не-де Мени танаярлар. ⁴ Йөне Мен булары өзүңизе айдандыгымы вагты геленде ятларсыңыз дийип айтдым. Өзүм яныңызда боланым үчин сизе бу затлары башда айтмандым.

Мукаддес Рухуң ишлейши

⁵ Инди болса Мен Өзүми Иберене барярын. Сизден хич ким „Нирә барярысың?“ дийип сорамайар. ⁶ Йөне бу затлары

айданым үчин сизиң йүрегиңиз гайгыдан доландыр. ⁷ Муна гарамаздан, Мен сизе хақыкаты сөзлейерин: Менин гитмегим сизе пейдадыр, Мен гитмесем, Гөвүнлик Берижи сизе гелмез, гитсем велин, Оны сизе иберерин. ⁸ Ол геленде, гүнә, догрулык ве хөкүм бабатда дүнйәниң ялңышандыгыны аян эдер. ⁹ Гүнә бабатда оларыңкы нәдогры, чүнки Маңа иман этмейәрлер. ¹⁰ Догорулык бабатда-да оларыңкы нәдогры, чүнки Мен Атама барярын, мундан бейләк Мени гөрмерсиңиз. ¹¹ Хөкүм бабатда-да оларыңкы нәдогры, чүнки бу дүнйәниң хөкүмдары хөкүм эдилендир. ¹² Сизе айтжак ене көп затларым бар, йөне хәзир сиз олары гөтерип билмерсиңиз. ¹³ Эмма Хақыкат Рухы геленде, Ол сизе бүтин хақыката тарап ёл гөркезер, чүнки Ол Өз-Өзүнден айтмаз, нәме эшитсе, шоны аян эдер, гелжек затлары сизе билдирер. ¹⁴ Мени шөхратландыра, чүнки Ол Мениңкиден алып, сизе билдирер. ¹⁵ Атамың нәмеси бар болса Мениңкидир. Шуңа гөрә-де, Мениңкиден алып, сизе билдирер диййерин. ¹⁶ Аз вагтдан соң Мени гөрмерсиңиз, ене аз вагтдан соң Мени гөрерсиңиз, чүнки Мен Атама барярын».

Гайгыңыз шатлыга өврүләр

¹⁷ Шонда Исаның шәгиртлериниң кәбирлери бири-бирине шейле дийдилер: «Онуң „Аз вагтдан соң Мени гөрмерсиңиз, ене аз вагтдан соң Мени гөрерсиңиз“, „Атама барярын“ диенине нәхили дүшүнмеликә? ¹⁸ Аз вагтдан соң дийдиги нәмека? Онуң айдянына биз дүшүнмейәрис». ¹⁹ Иса Өзүне сораг бермек ислеяндиклерини билип шейле дийди: «Аз вагтдан соң Мени гөрмерсиңиз, ене аз вагтдан соң Мени гөрерсиңиз диййәним үчин бири-бириңизе сораг берйәрсиңизми? ²⁰ Хақыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, сиз мөңнүрип ағларсыңыз, дүнйә болса шатланар. Сиз гайгыланарсыңыз, йөне гайгыңыз шатлыга өврүләр. ²¹ Аял догуржак вагты гам-гусса чекйәндир, чүнки сагады гелендир, йөне догранындан соң, ол бир адамың дүнйә инендигиниң шатлыгы билен гайгы-гуссаны унудар.

²² Сиз барада хем шейле, сизин-де хәзир гайгыңыз бар, эмма Мен сизи ене гөрерин, гөвнүңиз галкынар, хич ким шатлыгыңызы сизден алмаз. ²³ Шол гүн Менден хич зат сорамарсыңыз. Хакыкатдан-да, Мен сизе догрусыны айдярын, Атадан нәме дилесеңиз, Мениң адымың хатырасына Ол оны сизе берер. ²⁴ Шу вагта ченли сиз Мениң адымдан хич зат дилемедиңиз. Диләң, аларсыңыз, шатлыгыңыз долуп-дашар. ²⁵ Мен бу затлары сизе тымсаллар билен айтдым, йөне вагт гелер, Мен тымсаллар билен геплемән, Ата барада ач-ачан гүррүң берерин. ²⁶ Шол гүн Мениң адым билен диләрсиниз. Мен сизин үчин Атадан диләрин диймейәрин. ²⁷ Чүнки Атаның Өзи сизи сөййәр, себәби, сиз Мени сөййәрсиниз, Мениң Атадан гелендигиме иман эдйәрсиниз. ²⁸ Мен Атадан чыкып, дүнйә гелдим. Инди болса дүнйәни терк эдип, Ата барярын». ²⁹ Онуң шәгиртлери шейле дийдилер: «Ине, инди Сен хич бир тымсалсыз, ачык сөзлейәрсин. ³⁰ Биз Сениң әхли затлары билйәндиңи инди билйәрис, хич кимиң Сенден сорамагына зерурлык ёк. Шоңа гөрә-де, Сениң Худайдан гелендигиңе иман эдйәрис». ³¹ Иса оlara шейле дийди: «Инди иман эдйәрсинизми? ³² Ине, вагт гелер, хава, гелди хем, әхлиңиз өйүңизе-илиңизе дагап гидерсиниз, Мени еке галдырарсыңыз. Йөне Мен еке дәлдин, чүнки Ата Мениң билендир. ³³ Бу затлары Менде паракатлыгыңыз болсун дийип айтдым. Дүнйәде гайгы-гуссаңыз болар, эмма мерт болуң. Мен дүнйәни еңендирин».

17–НЖИ БАП

Иса дога эдйәр

¹ Бу затлары айдансоң, Иса гөзлерини Гөге дикип, шейле дийди: «Әй Ата, пурсат гелди, Оглуң-да Сени шөхратландыар ялы, Оны шөхратландыр. ² Чүнки Сениң Оңа беренлериң әхлисине эбеди яшайыш берсин дийип, Сен Огла бүтин адамзат үстүнден хәкимиет бердин. ³ Эбеди яшайыш Сени, ялңыз хак Худайы ве Сениң иберениң

Иса Меси́хи танамакдыр. ⁴Маңа табшыран ишиңи бержай этмек билен, Сени Ер йүзүнде шөхратландырдым. ⁵Эй Ата, дүнийә дөрөмезден өң хузурыңда Маңа болан шөхрат билен инди Мени хузурыңда шөхратландыр. ⁶Мен дүнийәден Маңа берен Өз адамларыңа Сениң адыңы танатдым. Олар Сениңкидир, олары Маңа Сен бердин, олар Сениң сөзүңи тутдулар. ⁷Инди олар Маңа берен әхли затларыңың Сендендигини билйәрлер. ⁸Чүнки Маңа табшыран сөзлериңи олара етирдим. Олар кабул этдилер, Мениң, хақыкатдан-да, Сенден гелендигими билдилер. Мени Сениң иберендигиңе иман этдилер. ⁹Олар үчин ялбарярын. Дүнийә үчин дәл-де, Маңа берен адамларың үчин ялбарярын, чүнки олар Сениңкидир. ¹⁰Мениң әхли задым Сениңкидир, Сениңки-де Мениңкидир, Мен олар аркалы шөхратландым. ¹¹Инди Мен бу дүнийәде дәл, йөне олар энтек дүнийәде. Мен Саңа гайдып барярын. Эй Мукаддес Ата, Маңа беренлериңи Өз адың билен гора, олар-да би-зиң ялы болсунлар. ¹²Мен олар билен биле болан вагтым Маңа беренлериңи Сениң адың билен горап сакладым. Язгы бержай болар ялы, хеләкчилик оглундан башга оларың хич бири хеләк болмады. ¹³Мен инди Саңа барярын. Мен бу затлары дүнийәдекәм шатлыгым оларда долы болсун дийип айдярын. ¹⁴Мен олара Сениң сөзүңи бердим, дүнийә олары йигренди, чүнки Мениң дүнийәден болмайшым ялы, олар-да дүнийәден дәлдирлер. ¹⁵Олары дүнийәден алмагыңы дәл-де, яманлыкдан горамагыңы дилейәрин. ¹⁶Мениң дүнийәден болмайшым ялы, олар-да дүнийәден дәлдирлер. ¹⁷Олары хақыкатың билен мукаддес эт. Сениң сөзүң хақыкатдыр. ¹⁸Сениң Мени дүнийә иберишиң ялы, Мен-де олары дүнийә ибердим. ¹⁹Мен Өзүми олар үчин ниетлейәрин*, олар-да хақыкат билен мукаддес болсун. ²⁰Мен ди-не олар үчин дәл, эйсем, оларың сөзи билен Маңа иман этжеклер үчин-де дилег эдйәрин. ²¹Оларың хеммеси бир

---

* 17:19 *Ниетлемек* — я-да «мукаддес этмек».

болсун. Ата, Сениң Менде, Мениң-де Сенде болшум ялы, олар-да бизде болсун, шейлеликте, Мени Сениң иберендигиңе дүнийә иман эдер. ²² Маңа берен шөхратыңы Мен-де оlara бердим, бизиң бир болшумыз ялы, олар-да бир болсун. ²³ Мен оларда ве Сен Мендесиң. Мени Сениң иберендигиңи, Мени сөйшүң кимин олары-да сөййәндигиңи дүнийә билер ялы, олар бүтинлей бирликде болсун. ²⁴ Эй адыл Ата, Сениң Маңа беренлериң-де, болан еримде Мениң билен биле болуп, Маңа берен шөхратыңы гөрмеклерини ислейәрин, чүнки Сен Мени дүнийә дөрөмөздән өң сөйүпдиң. ²⁵ Эй догры Ата, дүнийә Сени танамады, эмма Мен Сени танадым, булар хем Мени Сениң иберендигиңи билдилер. ²⁶ Сениң Маңа болан сөйгиң оларда болсун, Мен-де оларда болайын дийип, адыңы оlara билдирдим ве билдирерин».

18–НЖИ БАП

Иса тутулар

¹ Бу затлары айдансоң, Иса шәгиртлери билен биле Кидрон чайының аңырсына гитди. Ол ерде бир баг барды. Иса шәгиртлери билен биле шол бага гирди. ² Оңа хайынлык эден Иуда-да ол ери билйәрди, чүнки Иса шәгиртлери билен, көпленч, шол ерде душущарды. ³ Шонун үчин-де Иуда бир топар эсгер билен бирликде, баш руханылардан ве фарисейлерден серкерделер алып, пануслы, чыралы ве яраглы шол ере барды. ⁴ Иса Өз башына дүшжек әхли зады биленсоң, өңе чыкып, оlara: «Кими гөзлейәрсиниң?» дийди. ⁵ Олар Оңа: «Насыралы Исаны» дийип жогап бердилер. Иса оlara: «Ол – Мен» дийди. Оңа хайынлык эден Иуда-да олар билен биле дурды. ⁶ Иса оlara «Ол – Мен» диенде, олар ыза чекилип, ере йыкылдылар. ⁷ Иса олардан ене: «Кими гөзлейәрсиниң?» дийип сорады. Олар-да: «Насыралы Исаны» дийдилер. ⁸ Иса оlara: «Мен сизе „Ол – Мен“ дийдим ахырын, Мени гөзлейән болсаныз, булары гойбериң, гитсинлер» дийди. ⁹ Иса муны «Маңа беренлериңиң

хич бирини йитирмедим» диен сөзи бержай болсун дийип айтды. ¹⁰ Шол вагт Симун Петрус янындакы гылыжы сырды-да, баш руханының хызматкәрини уруп, онуң саг гулагыны кесди. Ол хызматкәриң ады Малхусды. ¹¹ Иса Петруса: «Гылыжыңы гиынына сал. Атамың Маңа берен кәсесини ичмәйинми?» дийди. ¹² Онсоң эсгерлер, оларын баштутаны ве ехудыларың нөкерлери Исаны тутдулар ве дандылар. ¹³ Оны илки Ханнаның янына алып бардылар. Ханна шол йылкы баш руханы Каяфаның гайынатасыды. ¹⁴ Халк үчин бир адамың өлмеги ягшыдыр дийип, ехудылара маслахат берен хем Каяфады.

Петрус Исаны инкәр эдйәр

¹⁵ Симун Петрус билен ене бир шәгирт Исаның ызына дүшүп гитдилер. Яңкы шәгирт баш руханы билен өңден таныш болансоң, ол Иса билен биле баш руханының ховлусына гирди. ¹⁶ Йөне Петрус дашарда гапының агзында дурды. Онсоң баш руханы билен таныш шәгирт дашарык чыкды-да, гапыны саклаян аяла бир затлар айдып, Петрусы ичерик салды. ¹⁷ Гапыны саклаян аял Петруса: «Сен-де бу Адамың шәгиртлеринден-ә дәлсиң?» дийди. Ол: «Ёк» дийип жогап берди. ¹⁸ Хованың совуклыгы үчин хызматкәрлер ве нөкерлер от якып, чоюнып дурдулар. Петрус хем оларын янында йылнып дурды.

Баш руханы Исаны сорага чекйәр

¹⁹ Баш руханы Исадан Онуң шәгиртлери, таглыматы хакда сораг эдйәрди. ²⁰ Иса оңа шейле жогап берди: «Мен дүнйә ач-ачан айтдым. Хемише ехудыларың йыгнанян синнагогаларында, ыбадатханада сапак бердим, гизлин зат айтмадым. ²¹ Нәме үчин Менден сораярсың? Нәме айданымы эшиденлерден сора, ине, олар Мениң нәме айданымы билийәндир». ²² Бу затлары айданда, шол ерде дуран нөкерлерин бири: «Баш рухана шейле жогап берйәрсинми?» дийип, Исаның дулугына урды. ²³ Иса оңа: «Мен нәдогры

айдан болсам, нәдогрыдыгыны субут эт, эгер-де догры айдан болсам, онда, нәме үчин Мени урярсын?» дийди. ²⁴ Онсоң Ханна Исаның элини дандырып, Оны баш руханы Каяфаның янына иберди.

Петрус Исаны ене инкәр эдйәр

²⁵ Симун Петрус ол ерде йылынып дурды. Оңа: «Сен хем Онуң шәгиртлеринден-ә дәлсиң?» дийдилер. Эмма ол: «Ёк» дийип инкәр этди. ²⁶ Петрусың гулагыны кесен адамының гарындашы, баш руханының хызматкәрлеринден бири: «Мен сени багда Онуң билен гөрмедимми?» дийди. ²⁷ Петрус ене инкәр этди, эдил шол вагт хораз гыгырды.

Иса Пилатусың өңүнде

²⁸ Онсоң Исаны Каяфаның янындан хөкүмет көшгүне алып бардылар. Данданды. Арассачылык дүзгүнини бержай этмек хем-де Песах нахарыны дүзгүн боюнча иймек үчин, ехудылар хөкүмет көшгүне гирмедилер. ²⁹ Шейлеликте, Пилатус оларың янына гелип: «Бу Адамы нәмеде айыпаярсыңыз?» дийип сорады. ³⁰ Олар: «Бу Адам женаятчы болмадык болса, Оны тутуп, сениң яныңа гетирмездик» дийип жогап бердилер. ³¹ Пилатус олара: «Бейле болса, Оны алың-да, өз кануныңыз боюнча хөкүм чыкарың» дийди. Ехудылар Пилатуса: «Бизиң кимдир бирини өлүме хөкүм этмәге хакымыз ёк» дийдилер. ³² Шейлелик билен, Өзүниң нәхили өлүм билен өлжеги барада Исаның ышарат эдип айдан сөзлери бержай болмалыды. ³³ Пилатус ене хөкүмет көшгүне гирди-де, Исаны чагырып Оңа: «Сен ехудыларың патышасымы?» дийди. ³⁴ Иса оңа: «Муны өзүңден айдярсыңмы я Мен хакда башгалар саңа айтдымы?» дийди. ³⁵ Пилатус Иса шейле дийди: «Әйсем мен ехудымы? Сени Өз халкың билен баш руханылар тутуп гетирдилер. Сен нәме этдиң?» ³⁶ Иса шейле жогап берди: «Мениң патышалыгым бу дүнийәден дәл. Эгер-де Мениң патышалыгым бу дүнийәден болан болса, онда хызматкәрлерим

Мени ехудыларың элине бердирмежек болуп гөрешердилер, йөне Мениң патышалыгым бу ерден дәл». ³⁷Пилатус Оңа: «Онда, Сен патышамы?» дийди. Иса шейле жогап берди: «Мениң патышадыгымы өзүң айдярсың. Мен хакыката гүвәлик этмек үчин догулдым, шонун үчин хем дүнийә гелдим. Хакыкатың тарапдары болан хер бир киши Мениң сесими эшидер». ³⁸Пилатус Оңа: «Хакыкат нәме?» диенинден соң, ене ехудыларың янына барып, олара: «Мен Ондан хич бир язык тапмадым. ³⁹Йөне адатыңыз боюнча, Песахда мен бир туссагы бошатмалыдырын. Сиз ехудыларың патышасыны бошатмагымы ислейәрсинизми?» дийди. ⁴⁰Олар ене гыгырышып: «Оны дәл, Бараббасы!» дийишдилер. Бараббас болса бир гаракчыды.

19—НҖЫ БАП

Иса өлүмә хөкүм эдилйәр

¹Соңра Пилатус Исаны енчмеклиги буюрды. ²Эсгерлер тикенден тәч өрүп, Онуң башына гейдирдилер, эгнине гырмызы дон гейдирдилер. ³Янына барып: «Салам, эй, ехудыларың патышасы!» дийшип, Онуң дулугына шарпык чалдылар. ⁴Пилатус ене дашарык чыкып, олара: «Онда хич бир язык тапманлыгымы билмегиниз үчин, ине, Оны сизинҗ яныңызга гетирйәрин» дийди. ⁵Иса башы тикенден тәчли, гырмызы донлы дашарык чыкды. Пилатус олара: «Ине, ол Адам!» дийди. ⁶Баш руханылар ве нөкерлер Исаны гөрүп: «Хача чүйләң, хача чүйләң!» дийип гыгырышдылар. Пилатус олара: «Оны әкидип, өзүңиз хача чүйләң, чүнки мен Онда хич бир язык тапмадым» дийди. ⁷Ехудылар оңа шейле жогап бердилер: «Бизинҗ бир канунымыз бар, шол канун боюнча Ол өлмели, чүнки Ол Өзүне Худайың Оглы диййәр». ⁸Бу сөзлери эшиден Пилатус хас-да горкды. ⁹Ол ене хөкүмет көшгүне гирип, Исадан: «Сен нирели?» дийип сорады. Эмма Иса оңа жогап бермеди. ¹⁰Пилатус Оңа: «Сен мениң билен геплешмейәрсинми?»

Сени бошатмага-да, хача чүйлемәге-де мениң ыгтыярымың бардыгыны билйәрсинми?» дийди. ¹¹ Иса оңа шейле жогап берди: «Саңа ёкардан берилмедик болса, Маңа хич хили ыгтыярың болмазды. Шонун үчин-де, Мени сениң элиңе берениң гүнәси хас-да улудыр». ¹² Шондан бейләк Пилатус Исаны бошатмага сынанышды, йөне ехудылар гыгырышып: «Оны бошатсаң, сен кайсарың досты дәл-син, ким-де ким өзүни патыша этсе, ол кайсара гаршыдыр» дийдилер. ¹³ Пилатус бу сөзлери эшиденде, Исаны дашарык чыкарып, Дашлы Мейданчада, ивритче Габбата дийилиән ерде хөкүм күрсүсинде отурды. ¹⁴ Песах байрамына тайярлык гүни гүнортана голай Пилатус ехудылар: «Ине, патышаңыз!» дийди. ¹⁵ Олар: «Ёк эт, ёк эт, Оны хача чүйле!» дийип гыгырышдылар. Пилатус олар: «Патышанызы хача чүйләйинми?» дийди. Баш руханылар: «Бизин кайсардан башга патышамыз ёкдур» дийип жогап бердилер. ¹⁶ Онсоң Пилатус хача чүйлемек үчин Исаны оларын ыгтыярына берди. Олар Исаны алып гитдилер.

Иса хача чүйленйәр

¹⁷ Иса Өз хачыны гөтерип, Келлечанак — ивритче Голгота дийилиән ере чыкды. ¹⁸ Ол ерде Оны ве Онун янында ене ики адамы хача чүйледилер: оларың бири Онун бу тарапында, бейлекиси ол тарапындады, Иса болса ортадады. ¹⁹ Пилатус бир тагтаның йүзүне: «НАСЫРАЛЫ ИСА, ЕХУДЫЛАРЫҢ ПАТЫШАСЫ» дийип язды-да, хачдан асды. ²⁰ Ехудыларың көпүси бу язгыны окадылар, чүнки Исаның хача чүйленен ери шәхере якынды. Бу язгы ивритче, грекче ве латынча язылыпды. ²¹ Ехудыларың баш руханылары Пилатуса: «„Ехудыларың патышасы“ дийип язма-да, „Бу Адам: Мен ехудыларың патышасыдырын дийди“ дийип яз» дийдилер. ²² Пилатус олар: «Язжагымы эййәм яздым» дийип жогап берди. ²³ Исаны хача чүйлән эсгерлер Онун эгин-эшигини алып, хер эсгер үчин бир пай эдип дөрт бөлдүлер. Ене бир көйнек барды. Бу көйнек

тикилги дәл-де, тутушлыгына докалгыды. ²⁴ «Эгин-эшигими өзара пайлашдылар, эшигим үчин биже атдылар» диен Язгы бержай болар ялы, эсгерлер: «Муны йыртман, биже атышалың, киме дүшсе, шонункы» дийишдилер. Шейле хем этдилер. ²⁵ Исаның хачының янында Онуң эжеси ве эжесиниң аял доганы, Клеопасың аялы Меръем ве магдалалы Меръем дурды. ²⁶ Иса эжесини, онуң янында Өзүниң говы гөрийән шәгирдиниң дураныны гөрүп, эжесине: «Эй хатын, ине, сениң оглуң» дийди. ²⁷ Онсоң шәгирде: «Ине, сениң эжен» дийди. Шондан соң яңкы шәгирт оны өз өйүне алды.

Исаның өлүми

²⁸ Онсоң Иса әхли задың тамам болуп баряныны билип, Мукаддес Язгының бержай болмагы үчин, «Сувсадым» дийди. ²⁹ Шол ерде сиркеден долы бир гап дурды. Эсгерлер бир губканы сиркә батырдылар-да, найза дакып, Онуң агзына тутдулар. ³⁰ Иса сиркәни дадып: «Хеммеси бержай болды!» дийди-де, башыны эгип жан берди.

³¹ Сабадың өң янындакы тайярлык гүни болансоң, жесетлер Сабат гүни хачда галмасын дийип, (чүнки Сабат гүни мөхүм гүнди) ехудылар Пилатусдан хача чүйлененлеринң инжиклерини дөвүп, жесетлери ашак дүшүртмеги хайыш этдилер. ³² Шейлелик билен, эсгерлер барып, биринжиниң ве онуң билен биле хача чүйленен бейлекиниң инжиклерини дөвдүлөр. ³³ Йөне Исаның янына гелип, эййәм өлендигини гөрөнлеринде, олар Онуң инжиклерини дөвмедилер. ³⁴ Муңа гарамаздан, эсгерлеринң бири найза билен Онуң бөврүни дилди, шол бада-да ган ве сув чоғдурылды. ³⁵ Гөрөн шаят болды, онуң шаятлыгы хакдыр. Ол сиз иман эдер ялы, өзүниң догры айдяныны билйәндир. ³⁶ Чүнки бу иш «Онуң хич бир сүнки дөвүлмез» диен Язгының бержай болмагы үчин болды. ³⁷ Башга бир Язгыда болса «Беденини дилен Адамларына середерлер» дийилийәр.

Исаның жайланышы

³⁸ Онсоң Исаның шәгирди болан, йөне ехудылардан горкуп, муны яшырян ариматиялы Юсуп Онун жеседини хачдан айырмага Пилатусдан ругсат сорады. Пилатус муңа ругсат берди. Ол барып, Исаның жеседини хачдан айырды. ³⁹ Озал гижәнің ичинде Исаның янына баран Никодимос-да йүз гадага голай гарышык мұр ве сарысабыр ягыны алып гелди. ⁴⁰ Олар Исаның жеседини алып, ехудыларың жайлама адаты боюнча, Оны якымлы ыслы яг сепилен кепене доладылар.

⁴¹ Исаның хача чүйленен еринде бир баг ве багда хениз хич ким жайланмадык бир тәзе мазар барды. ⁴² Ехудыларың Сабада тайярлык гүни боланы үчин Исаны шол ерде гойдулар, чүнки мазар якынды.

20—НЖИ БАП*Исаның дирелиши*

¹ Хепдәнің илкинжи гүни, энтек гараңкыка, Магдалалы Меръем ирден мазара баранда, дашың мазардан айрыландыгыны гәрди. ² Ол деррев ылгап, Симун Петруса ве Исаның говы гөрийән бейлеки шәгирдиниң янына барды-да, олара: «Ребби мазардан чыкарып әкидипдирлер, Оны ниреде гояндыкларыны билмейәрис» дийди. ³ Петрус билен бейлеки шәгирт деррев чыкып, мазара тарап гитдирлер. ⁴ Оларың икиси-де ылгайрды, йөне бейлеки шәгирт Петрусдан чалт ылгап, мазара ондан өң барды. ⁵ Ол эглип середенде, мазарың ичинде кепен маталарың ятандыгыны гәрди, йөне ичерик гирмеди. ⁶⁻⁷ Шол вагт онун ызындан Симун Петрус хем гелди. Ол мазара гирип, кепениң ерде ятаныны, йөне Исаның башына оралан яглыгың кепен билен бир ерде болман, айры бир ерде саралгы ятаныны гәрди. ⁸ Соңра мазара ондан өң баран шәгирт хем мазарың ичине гирди-де, оны гөрүп иман этди. ⁹ Чүнки олар

Исаның дирелжекдиги хакдакы Мукаддес Язга хенизе ченли дүшүнмәндилер.

Иса мағдалалы Меръеме гөрүнйәр

¹⁰ Соңра шәгиртлер өйлерине гайтдылар. ¹¹⁻¹² Меръем болса мазарың янында агламага дурды. Ол аглап дурка, эглип мазарың ичине середенде, ики саны ак эшикли перишдә онуң гөзи дүшди. Оларың бири Исаның жесединиң ятан ериниң башужунда, бейлекиси-де аягужунда отырды. ¹³ Олар оңа: «Әй начар, сен нәме үчин аглаярсың?» дийдилер. Ол-да олара: «Реббими мазардан чыкарып әкидипдирлер, Оны ниреде гояндыкларыны билмейәрин» дийди. ¹⁴ Муны айдансоң, ызына середенде, ол Исаның дурандыгыны гөрди, йөне Оны танамалы. ¹⁵ Иса оңа: «Әй начар, сен нәме үчин аглаярсың? Кими гөзлейәрсин?» дийди. Меръем Оңа бағбандыр өйдүп: «Әй ага, мазардан Оны сен әкиден болсаң, ниреде гояныңы маңа айт, мен Оны алып гидейин» дийди. ¹⁶ Иса оңа: «Меръем!» дийди. Ол хем Оңа тарап гаңрылып, ивритче: «Реббуни!» дийди. Бу «Мугаллым» диймекдир. ¹⁷ Иса оңа: «Маңа галташма, чүнки Мен энтек Атамың янына чыкамоқ, йөне доганларымың янына бар-да, олара Мениң Атамың ве сизин Атаңызың, Мениң Худайымың ве сизин Худайыңызың янына чыкып барянымы айт» дийди. ¹⁸ Мағдалалы Меръем барып, Ребби гөрөндигини, Реббин өзүне айданларыны шәгиртлере хабар берди.

Иса шәгиртлерине гөрүнйәр

¹⁹ Хепдәниң шол илкинжи гүни агшамара Исаның шәгиртлери ехудылардан горкуларына гапылары гуллап, бир өйде үйшүшип отыркалар, Иса гелди. Иса оларың орталарында дуруп: «Сизе паракхатлык!» дийип, олара йүзленди. ²⁰ Муны айдып, олара Өз әллерини, бөврүни гөркезди. Шәгиртлери Ребби гөрүп шатландылар. ²¹ Иса олара ене: «Сизе паракхатлык! Атамың Мени ибериши ялы, Мен-де

сизи иберйәрин» дийди. ²² Соңра болса оларың үстүнә үфлөп гойберди-де: «Мукаддес Рухы алың. ²³ Сиз кимин гүнәсини багышласаңыз, ол багышланар, кимиң гүнәсини гечмесеңиз, ол гечилмез» дийди.

Иса Томаса гөрүнийәр

²⁴ Онкилериң бири болан Экиз дийилийән Томас Иса гелен махалы оларың янында дәлди. ²⁵ Бейлеки шәгиртлер она: «Реббигәрдүк» дийдилер. Йөне ол: «Мен Онуң эллеринде чүйлериң ызыны гөрүп, шол ызлара бармакларымы дегирмесем, бөврүне элими дегирмесем, асла ынанмарын» дийди. ²⁶ Секиз гүнден соң, шәгиртлер ене өйдекәлер, Томас хем оларың арасындады. Гапылар гулплы болса-да, Иса гелип, оларың ортасында дурды-да: «Сизе паракхатлык!» дийди. ²⁷ Онсоң Иса Томасың янына барып, она: «Бармагыңы бу ере дегир, эллерими гөр, элиңи узат-да, бөврүме дегир, имансыз болма, иманлы бол» дийди. ²⁸ Томас Она: «Реббим, Худайым!» дийди. ²⁹ Иса она: «Сен Мени гөрениң үчин иман этдин. Мени гөрмән иман эденлер нәхили багтлы!» дийди. ³⁰ Иса шәгиртлериниң янында бу китапда язылмадык башга-да көп алапатлар гөркезди. ³¹ Йөне булар сизиң Исаның Худайың Оглы Месиҳдигине иман этмегиңиз ве иман эдип, Онуң ады билен яшайша говушмагыңыз үчин язылды.

21–НЖИ БАП

Иса көлүң кенарында

¹ Булардан соң, Иса Тиберия көлүниң кенарында пейда болуп, ене шәгиртлерине гөрүнди. Ол Өзүни шейле гөркезди: ² Симун Петрус, Экиз дийилийән Томас, Желиләнин Кана шәхеринден болан Натанаел, Зебедейиң огуллары ве Исаның шәгиртлеринден ене икиси билеликдедилер. ³ Симун Петрус олар: «Мен балык тутмага гидйәрин» дийди. Олар-да она: «Биз-де сениң билен гитжек» дийдилер.

Барып, гайыга мүндүлөр, йөне ол гиже хич зат тутуп билмедилер. ⁴Эртир ир билен Иса кенарда дурды, йөне шәгиртлери Онун Исадыгыны билмедилер. ⁵Иса олара: «Эй балалар, иймәге бир задыңыз бармы?» дийди. Олар: «Ёк» дийип жогап бердилер. ⁶Иса олара: «Торуңызы гайыгың саг тарапындан саллаң, тутарсыңыз» дийди. Олар торы салла-дылар, балыгың көплүгинден яңа торы чекип чыкарып бил-медилер. ⁷Шонда Исаның говы гөрйән шәгирди Петруса: «Бу — Реб!» дийди. Симун Петрус Онун Ребдигини эшиден бадына гейимини билине орап, (ол ялаңачды) өзүни көле оклады. ⁸Бейлеки шәгиртлер болса балык торуны чекип, гайык билен йүзүп гелдилер, олар кенардан узак болман, онун ики йүз арчын чемеси якынындадылар. ⁹Олар гуры ере чыканларында, көмүр одуның янып дурандыгыны гөрдүлөр, көзүң үстүнде болса балык билен чөрек барды. ¹⁰Иса олара: «Инди тутан балыкларыңыздан гетириң» дий-ди. ¹¹Симун Петрус гайыга мүнүп, йүз элли үч саны улла-кан балыкдан долы торы кенара чыкарды. Балык шейле көп болса-да, тор йыртылманды. ¹²Иса олара: «Гелиң, на-хар эдиниң» дийди, йөне шәгиртлериң хич бири Ондан «Сен ким?» дийип сорамага йүрек эдип билмеди, чүнки Онун Ребдигини олар билйәрдилер. ¹³Иса гелди-де, чөреги алып, олара берди, балыгы-да шейтди. ¹⁴Бу Исаның дире-ленден соң, шәгиртлерине үчүнжи гезек гөрнүшиди.

Иса, Петрус ве Яхя

¹⁵Олар нахар эдинип боланларындан соң, Иса Симун Петруса: «Эй, Яхяның оглы Симун, сен Мени булардан артык сөййәрсинми?» дийди. Симун Оңа: «Хава, я Реб, Сени сөййәнлигими Өзүң билйәнсин» дийди. Иса-да оңа: «Гузуларымы отлат» дийди. ¹⁶Иса икинжи гезек ене оңа: «Эй, Яхяның оглы Симун, Мени сөййәрсинми?» дийди. Ол-да Оңа: «Хава, я Реб, Сени сөййәнлигими Өзүң бил-йәнсин» дийди. Иса-да оңа: «Гоюнларымы бак» дийди. ¹⁷Иса оңа үчүнжи гезек: «Эй, Яхяның оглы Симун, Мени

сөййәрсинми?» дийди. Петрус Онуң үчүнжи гезек «Мени сөййәрсинми?» дийип соранына гайгыланды, Оңа: «Я Реб, Сен әхли зады билиәнсин, Сени сөййәними-де билиәнсин» дийди. Иса оңа шейле дийди: «Гоюнларымы отлат. ¹⁸ Хакыкатдан-да, Мен саңа догрусыны айдярын, яшкан өзүң билиңи гушап, халан ерине гидйәрдин, эмма гарранында эллериңи узадып дурарсын, сени башга бири гушандырып, халамаян ерине алып гидер». ¹⁹ Ол муны Петруса онуң нәхили өлүм билен Худайы хорматлажакдыгына ышарат эдип айтды. Муны айдандан соң, оңа: «Мениң ызыма дүш» дийди. ²⁰ Петрус-да өврүлип, Исаның говы гөрйән шәгирдиниң, ягны агшам нахары вагтында Исаның дөшүне япланып Оңа: «Я Реб, Саңа хайынлык этжек ким?» динин-де, ызларына дүшүп гелйәнини гәрди. ²¹ Петрус оны гөрүп, Иса: «Я Реб, бу нәме болар?» дийди. ²² Иса оңа: «Мен Өзүм гелйәнчәм, онуң галмагыны ислейән болсам, саңа нәме? Сен Мениң ызыма дүш» дийди.

²³ Шейлеликте, доганлар арасында бу шәгирт өлмез диен гүррүң яйрады. Эмма Иса оңа «Өлмез» диймән, диңе «Мен Өзүм гелйәнчәм, онуң галмагыны ислейән болсам, саңа нәме?» дийипди. ²⁴ Бу затлара шаят болуп, шулары язан шәгирт шолдур. Биз онуң шаятлыгының хакдыгыны билиәрис. ²⁵ Исаның башга-да эден ишлери гаты көпдүр. Олар бирин-бирин язылса, онда язылан китаплар дүңйә сыгмаз дийип пикир эдйәрин. Омын!